

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ДРЖАВНА РЕВИЗОРСКА ИНСТИТУЦИЈА**

**ИЗВЕШТАЈ
О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И ПРАВИЛНОСТИ
ПОСЛОВАЊА ЈАВНОГ КОМУНАЛНОГ ПРЕДУЗЕЋА „СТАНДАРД“, ВРБАС ЗА
2012. ГОДИНУ**

**Број: 400 - 1816/2013-01
Београд, 1. август 2013. године**

1.	ПРАВНИ ОСНОВ. ПРЕДМЕТ. ЦИЉ. ПОСТУПАК РЕВИЗИЈЕ И ОДГОВОРНОСТ РЕВИЗОРА.....	3-7
1.	Правни основ.....	3
1.	Предмет ревизије.....	3
1.	Циљ ревизије.....	3
1.	Поступак ревизије.....	3-4
1.	Одговорност субјекта ревизије.....	4
1.	Одговорност ревизора.....	4
1.	ОСНОВ ЗА ИЗРАЖАВАЊЕ МИШЉЕЊА.....	5-7
1.	МИШЉЕЊЕ.....	7
2.	ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ.....	8-13
2.1.	Биланс стања.....	8-9
2.2.	Биланс успеха.....	10
2.3.	Извештај о токовима готовине.....	11-12
2.4.	Извештај о променама на капиталу.....	13
3.	НАПОМЕНЕ УЗ РЕВИЗОРСКИ ИЗВЕШТАЈ.....	14-21
3.1.	Подаци о субјекту ревизије.....	14
3.2.	Основ за састављање и приказивање финансијских извештаја.....	14-15
3.3.	Рачуноводствене политике.....	16-21
4.	ИНТЕРНА КОНТРОЛА И РЕВИЗИЈА.....	22-25
5.	ЈАВНЕ НАБАВКЕ.....	26-31
6.	БИЛАНС СТАЊА.....	32-56
7.	БИЛАНС УСПЕХА.....	56-77
8.	ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ.....	77
9.	ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ.....	77-80
10.	СУДСКИ СПОРОВИ.....	80
11.	ПРЕПОРУКЕ.....	80-81

**Извештај
о ревизији финансијских извештаја и правилности пословања
Јавног комуналног предузећа „Стандард“, Врбас за 2012. годину**

Извршили смо ревизију финансијских извештаја Јавног комуналног предузећа „Стандард“, Врбас (у даљем тексту: Предузеће или ЈКП „Стандард“, Врбас) за 2012. годину и то: 1) биланс стања; 2) биланс успеха; 3) извештај о токовима готовине; 4) извештај о променама на капиталу и 5) напомене уз финансијске извештаје, као и ревизију правилности пословања за 2012. годину.

Нисмо вршили ревизију финансијских извештаја и правилности пословања Предузећа за претходне године.

Ревизију су извршила овлашћена лица Државне ревизорске институције.

Ревизија је извршена у Врбасу, у дирекцији Предузећа, Врбас, Улица Саве Ковачевића број 87, Врбас, у присуству овлашћених лица Предузећа.

Правни основ

Правни основ за вршење ревизије је садржан у Закону о Државној ревизорској институцији («Службени гласник РС» бр. 101/2005, 54/2007 и 36/2010), Пословнику Државне ревизорске институције («Службени гласник РС» бр. 9/2009) и Програму ревизије Државне ревизорске институције за 2012. годину.

Предмет ревизије

Предмет ревизије су финансијски извештаји Предузећа и правилност пословања, а на основу Закључка о спровођењу ревизије број 400 - 1816/2013-01 од 01.04.2013. године.

Циљ ревизије

Циљ ревизије је да се, на основу прикупљених, адекватних и довољних доказа, изрази мишљење да ли финансијски извештаји субјекта ревизије истинито и објективно приказују његово финансијско стање, резултате пословања и новчане токове, у складу са прихваћеним рачуноводственим начелима и стандардима, као и да ли су трансакције извршене у складу са законом, другим прописима, датим овлашћењима и за планиране сврхе.

Поступак ревизије

За потребе извођења ревизије Предузећа за 2012. годину, коришћени су међународни стандарди ревизије – Међународни стандарди ревизије (IFAC) и Међународни стандарди врховних ревизорских институција (ISSAI).

Међународни стандарди ревизије налажу да радимо у складу са етичким захтевима и да ревизију планирамо и извршимо на начин који омогућава да се, у разумној мери, уверимо да наведени делови финансијских извештаја не садрже материјално значајне грешке.

Ревизија укључује спровођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и обелодањивањима датим у финансијским извештајима. Избор поступака је заснован на ревизорском просуђивању, укључујући процену ризика материјално значајних погрешних исказа у финансијским извештајима, насталим услед криминалне радње или грешке. Приликом процене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извештаја, у циљу осмишљавања ревизијских поступака који су одговарајући у датим околностима. Ревизија такође, укључује оцену примењених рачуноводствених политика и процена, које је користило руководство Предузећа, као и оцену опште презентације финансијских извештаја.

Ревизија укључује и спровођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о томе да ли су приказани подаци у финансијским извештајима у складу са прописима у Републици Србији. Ти поступци укључују процену ризика постојања материјално значајне неусклађености.

Одговорност руководства за састављање финансијских извештаја и правилност пословања

За састављање и објективно обелодањивање финансијских извештаја одговорно је руководство Предузећа.

Ова одговорност обухвата успостављање интерних контрола које су релевантне за састављање и објективну презентацију финансијских извештаја који не садрже погрешне информације од материјалног значаја услед криминалне радње или грешке, усвајање и примену одговарајућих рачуноводствених политика, као и коришћење најбољих могућих рачуноводствених процена.

Поред одговорности за припремање и обелодањивање годишњих финансијских извештаја, руководство је, такође, одговорно да обезбеди да су активности, трансакције и информације, које су приказане у финансијским извештајима у складу са прописима у Републици Србији.

Одговорност ревизора

Наша одговорност је да, на основу извршене ревизије, изразимо мишљење о финансијским извештајима и правилности пословања Предузећа за 2012. годину.

Сматрамо да су прибављени ревизорски докази довољни и одговарајући да обезбеде разумну основу за наше ревизорско мишљење.

Основ за изражавање мишљења

1) Као што је наведено под тачком 4.1. Напомена уз Извештај, Предузеће није успоставило систем финансијског управљања и контроле у складу са Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле у јавном сектору.

2) Као што је наведено под тачком 4.2. Напомена уз Извештај, Предузеће није успоставило интерну ревизију у складу са Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору.

3) Као што је наведено под тачком 5. Напомена уз Извештај, у поступку ревизије утврђено је следеће:

- Предузеће није обелоданило у Службеном гласнику Републике Србије податке о закљученим уговорима у износу од 161.326 хиљада динара чиме је поступило супротно члану 74. Закона о јавним набавкама.

- Предузеће је спровело поступак и закључило уговоре о јавним набавкама у износу од 13.137 хиљада динара, а да исте нису предвиђене Планом јавних набавки за 2012. годину, што није у складу са одредбама члана 27. став 1. Закона о јавним набавкама.

- Предузеће је у 2012. години набавило добара и услуге у износу од 14.702 хиљада динара, без спровођења поступка јавних набавки, чиме је поступило супротно члану 20. Закона о јавним набавкама.

4) Као што је наведено у тачки 6.1. Напомена уз Извештај, Предузеће у својим пословним књигама није евидентирало грађевински објекат у износу од 105.013 хиљада динара, који је изграђен 2007. године средствима донација и субвенција, због чега су у билансу стања на дан 31.12.2012. године, некретнине, постројења и опрема, као и одложени приходи и примљене донације мање исказани у наведеном износу.

5) Као што је наведено под тачком 6.4. Напомена уз Извештај, потраживања у билансу стања на дан 31.12.2012. године у износу од 224.349 хиљада динара обухватају и потраживања од купаца у земљи од 219.281 хиљада динара. Ова потраживања садрже потраживања која су старија од годину дана у износу од 97.154 хиљаде динара. Такође, потраживања од правних лица која износе 62.411 хиљада динара, нису у потпуности усаглашена. У поступку ревизије независним конфирмацијама је потврђено свега 18,49% ових потраживања. По нашем мишљењу процена наплативости потраживања није извршена сходно начелу опрезности, због тога што иста садрже значајан износ потраживања старијих од годину дана, која нису усаглашена, тако да је могућност наплате ових потраживања неизвесна па је, сходно начелу опрезности требало за процењени износ вероватне ненаплативости извршити њихову исправку вредности на терет расхода периода.

6) Као што је наведено под тачком 6.5. Напомена уз Извештај, Предузеће остварени дневни пазар у време блокаде текућег рачуна, због доспелих а неизмирених обавеза, није уплаћивало на текући рачун, већ је део готовине у износу од 3.538 хиљада динара користило за набавку робе, што није у складу са чланом 32. став 4. Закона о платном промету.

7) Као што је наведено под тачком 6.6. Напомена уз Извештај, порез на додату вредност и активна временска разграничења на дан 31.12.2012. године у износу од 15.935 хиљада динара обухватају активна временска разграничења - доприносе за пензијско и инвалидско осигурање и одложени приходи камата у износу од 15.557 хиљада динара. Овај износ чине део неизмирених доприноса за пензијско и инвалидско осигурање запослених за 2011. годину у износу од 12.677 хиљада динара и камата због неплаћања истих у износу од 2.800 хиљада динара, евидентираних само на основу поднетог захтева Министарству финансија да се на терет средстава буџета Републике Србије измире поменуте обавезе. За наведени износ активних временских разграничења у 2011. години, повећани су остали непоменути приходи. По нашем мишљењу, књижење у пословним књигама Предузећа је извршено без основа, јер Министарство финансија још није измирило поменуте обавезе, а нити је извесно да ли и када ће, због чега су у билансу стања на дан 31.12.2012. године више исказана активна временска разграничења у износу од 15.477 хиљада динара, а мање губитак (ранијих година) за исти износ.

8) Као што је наведено под тачком 6.7. Напомена уз Извештај, Предузеће није уписало основни капитал код Агенције за привредне регистре што је супротно одредбама члана 1. става 4. Закона о јавним предузећима и обављању делатности од општег интереса.

9) Као што је наведено под тачком 6.8. Напомена уз Извештај, Предузеће није вршило резервисања за отпремнине и јубиларне награде запосленим, што није у складу са захтевима МРС 19–Примања запослених. Нисмо у могућности да утврдимо ефекат ове неправилности на финансијске извештаје Предузећа за 2012 годину.

10) Као што је наведено под тачком 6.13. Напомена уз Извештај, обавезе по основу пореза на додату вредност и осталих јавних прихода и пасивна временска разграничења на дан 31.12.2012. године у износу од 213.613 хиљада динара обухватају примљене донације од Дирекције за изградњу града Врбаса у износу од 7.499 хиљаде динара. Примљена донација се односи на преузети објекат водоводне мреже по фактури број 115/12 од 27.11.2012. године, чија набавна вредност износи 6.249 хиљада динара. Наведени износ примљене донације садржи претходни порез на додату вредност у износу од 1.250 хиљада динара, који је Предузеће искористило као претходни порез по пореској пријави за новембар 2012. године, али није извршило смањење одложених прихода и примљених донација, због чега су исти у билансу стања на дан 31.12.2012. године више исказани, а мање остали пословни приходи (приходи по основу донација), односно добит Предузећа, за исти износ.

11) Као што је наведено под тачком 6.14. Напомена уз Извештај, Предузеће је закључило уговоре о приступању дугу за обавезе Центра за физичку културу Драго Јововић, Врбас у износу од 40.000 хиљада динара и ЈП Врбас-Гас за дистрибуцију природног гаса, Врбас на износ од 70.000 хиљада динара и уговор о јемству за обавезе Јавног предузећа за превоз путника Врбас у износу од 30.000 хиљада динара, према АИК Банци ад, Ниш Филијала

Врбас. За закључење уговора о приступању дугу, односно јемству, Предузеће није имало сагласност оснивача, чиме је поступило супротно одредбама члана 27. став 1. тачка 2. Закона о јавним предузећима и обављању делатности од општег интереса.

Такође, Предузеће није у Напоменама уз финансијске извештаје за 2012. годину обелоданило потенцијалне обавезе по основу приступања дугу, односно јемству за обавезе Центра за физичку културу Драго Јововић Врбас у износу од 40.000 хиљада динара, ЈП Врбас-Гас за дистрибуцију припадног гас Врбас у износу од 70.000 хиљада динара и Јавног предузећа за превоз путника Врбас у износу од 30.000 хиљада динара, према АИК Банци ад, Ниш Филијала Врбас, у складу са МРС 37 - Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина.

Мишљење

По нашем мишљењу осим за ефекте које на финансијске извештаје имају питања наведена у тачкама 4, 5, 7, 9 и 10 пасуса Основ за изражавање мишљења, финансијски извештаји ЈКП „Стандард“, Врбас на дан 31. децембара 2012. године, састављени су по свим материјално значајним питањима у складу са Међународним рачуноводственим стандардима, Међународним стандардима финансијског извештавања и у складу са рачуноводственим прописима у Републици Србији.

По нашем мишљењу, осим питања наведених у тачкама 1, 2, 3, 6, 8 и 11 пасуса Основ за изражавање мишљења, активности, трансакције и информације које су приказане у наведеним финансијским извештајима су по свим материјално значајним питањима у складу са прописима у Републици Србији.

Скретање пажње

Као што је објашњено под тачком 10. Напомена уз Извештај, ЈКП „Стандард“, Врбас, води судске спорове у којима обавезе износе 11.595. хиљада динара. Наведени спорови односе се на: спорове по основу тужби за неисплаћени регрес из периода 2006.-2009. године у износу од 6.235 хиљада динара, накнаду штете за повреде на раду у износу од 2.159 хиљада динара и накнаду штете грађанима за оштећење имовине и телесне повреде у износу од 3.201 хиљаду динара. Руководство Предузећа није вршило процену исхода ових судских спорова, а у финансијским извештају није извршено резервисање за било какве обавезе по овом основу.

Наше мишљење не садржи резерве по овом основу.

Генерални државни ревизор

Београд, 01. август 2013. године

Радослав Сретеновић

2. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ

БИЛАНС СТАЊА на дан 31.12.2012. године

(у хиљадама динара)

ПОЗИЦИЈА	Напомена број	Износ	
		Текућа година	Претходна година
АКТИВА			
СТАЛНА ИМОВИНА		294.808	296.440
НЕУПЛАЋЕНИ УПИСАНИ КАПИТАЛ			
ГУДВИЛ			
НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА			
НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА, ОПРЕМА И БИОЛОШКА СРЕДСТВА		289.189	285.830
Некретнине, постројења и опрема	6.1.	289.189	285.830
Инвестиционе некретнине			
Биолошка средства			
ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ		5.619	10.610
Учешћа у капиталу			
Остали дугорочни финансијски пласмани	6.2.	5.619	10.610
ОБРТНА ИМОВИНА		262.788	217.601
ЗАЛИХЕ	6.3.	18.239	10.847
СТАЛНА СРЕДСТВА НА МЕЊЕНА ПРОДАЈИ И СРЕДСТВА ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА			
КРАТКОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА, ПЛАСМАНИ И ГОТОВИНА		244.549	206.754
Потраживања	6.4.	224.349	190.494
Потраживања за више плаћен порез на добитак			
Краткорочни финансијски пла мани			
Готовински еквиваленти и готовина	6.5.	322	325
Порез на додату вредност и активна временска разграничења	6.6.	19.878	15.935
ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА			
ПОСЛОВНА ИМОВИНА		557.596	514.041
ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА			
УКУПНА АКТИВА		557.596	514.041
ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	6.14.	276.225	24.542

БИЛАНС СТАЊА
на дан **31.12.2012. године** – Наставак

(у хиљадама динара)

ПОЗИЦИЈА	Напомена број	Износ	
		Текућа година	Претходна година
ПАСИВА			
КАПИТАЛ	6.7.	26.444	23.798
ОСНОВНИ КАПИТАЛ	6.7.1.	71.592	71.592
НЕУПЛАЋЕНИ УПИСАНИ КАПИТАЛ			
РЕЗЕРВЕ			
РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ			
НЕРЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ			
НЕРЕАЛИЗОВАНИ ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ			
НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК	6.7.2.	4.307	1.661
ГУБИТАК	6.7.3.	49.455	49.455
ОТКУПЉЕНЕ СОПСТВЕНЕ АКЦИЈЕ			
ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗЕ		531.152	490.243
ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА	6.8.		836
ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ		11.112	21.781
Дугорочни кредити	6.9.	11.112	21.781
Остале дугорочне обавезе			
КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ		520.040	467.626
Краткорочне финансијске обавезе	6.10.	37.774	38.806
Обавезе по основу средстава намењених продаји и средстава пословања које се обуставља			
Обавезе из пословања	6.11.	191.872	156.611
Остале краткорочне обавезе	6.12.	71.910	58.412
Обавезе по основу пореза на додату вредност и осталих јавних прихода и пасивна временска разграничења	6.13.	218.006	213.613
Обавезе по основу пореза на добитак		478	184
ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ			
УКУПНА ПАСИВА		557.596	514.041
ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	6.14.	276.225	24.542

БИЛАНС УСПЕХА

у периоду од 01.01.2012. до 31.12.2012. године

(у хиљадама динара)

ПОЗИЦИЈА	Напомена број	Износ	
		Текућа година	Претходна година
ПРИХОДИ И РАСХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА			
ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ		401.446	339.576
Приходи од продаје	7.1.1.	367.668	306.739
Приходи од активирања учинака и робе			
Повећење вредности залиха учинака			
Смањење вредности залиха учинака			
Остали пословни приходи	7.1.2.	33.778	32.837
ПОСЛОВНИ РАСХОДИ		388.887	337.831
Набавна вредност продате робе	7.2.1.	4.871	5.465
Трошкови материјала	7.2.2.	153.483	135.405
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	7.2.3.	175.994	152.407
Трошкови амортизације и резервисања	7.2.4.	19.536	19.726
Остали пословни расходи	7.2.5.	35.003	24.828
ПОСЛОВНИ ДОБИТАК		12.559	1.745
ПОСЛОВНИ ГУБИТАК			
ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ	7.3.	3.559	806
ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ	7.4.	17.937	24.759
ОСТАЛИ ПРИХОДИ	7.5.	25.023	26.659
ОСТАЛИ РАСХОДИ	7.6.	20.264	2.606
ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА		2.940	1.845
ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА			
НЕТО ДОБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА			
НЕТО ГУБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА			
ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА		2.940	1.845
ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА			
ПОРЕЗ НА ДОБИТАК			
Порески расход периода		294	184
Одложени порески расходи периода			
Одложени порески приходи периода			
Исплаћена лична примања послодавцу			
НЕТО ДОБИТАК		2.646	1.661
НЕТО ГУБИТАК			
НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАЊИНСКИМ УЛАГАЧИМА			
НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА ВЛАСНИЦИМА МАТИЧНОГ ПРАВНОГ ЛИЦА			
ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ			
Основна зарада по акцији			
Умањена (разводњена) зарада по акцији			

ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ
у периоду од 1. јануара до 31. децембра 2012. године

(у хиљадама динара)

ПОЗИЦИЈА	Износ	
	Текућа година	Претходна година
ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ		
Приливи готовине из пословних активности	405.828	373.685
Продаја и примљени аванси	370.194	307.722
Примљене камате из пословних активности	320	806
Остали приливи из редовног пословања	35.314	65.157
Одливи готовине из пословних активности	362.042	317.212
Исплате добављачима и дати аванси	240.532	190.553
Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	97.458	114.704
Плаћене камате	9.857	5.771
Порез на добитак		
Плаћања по основу осталих јавних прихода	14.195	6.184
Нето прилив готовине из пословних активности	43.786	56.473
Нето одлив готовине из пословних активности		
ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА		
Приливи готовине из активности инвестирања	325	620
Продаја акција и удела (нето приливи)		
Продаја нематеријалних улагања, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава		
Остали финансијски пласмани (нето приливи)	5	5
Примљене камате из активности инвестирања	320	615
Примљене дивиденде		
Одливи готовине из активности инвестирања	10.966	16.591
Куповина акција и удела (нето одливи)		
Куповина нематеријалних улагања, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	5.976	6.242
Остали финансијски пласмани (нето одливи)	4.990	10.349
Нето прилив готовине из активности инвестирања		
Нето одлив готовине из активности инвестирања	10.641	15.971

ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ
у периоду од 1. јануара до 31. децембра 2012. године - Наставак

ПОЗИЦИЈА	(у хиљадама динара)	
	Текућа година	Претходна година
ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА		
Приливи готовине из активности финансирања	11.701	13.650
Увећање основног капитала		
Дугорочни и краткорочни кредити (нето приливи)	7.088	6.208
Остале дугорочне и краткорочне обавезе	4.613	7.442
Одливи готовине из активности финансирања	44.849	54.418
Откуп сопствених акција и удела		
Дугорочни и краткорочни кредити и остале обавезе (нето одливи)	44.849	54.418
Финансијски лизинг		
Исплаћене дивиденде		
Нето прилив готовине из активности финансирања		
Нето одлив готовине из активности финансирања	33.148	40.768
СВЕГА ПРИЛИВИ ГОТОВИНЕ	417.854	387.955
СВЕГА ОДЛИВИ ГОТОВИНЕ	417.857	388.221
НЕТО ПРИЛИВИ ГОТОВИНЕ		
НЕТО ОДЛИВ ГОТОВИНЕ	3	266
ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	325	591
ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ		
НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ		
ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	322	325

ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ
у периоду од 01.01.2011. до 31.12.2012. године

-у хиљадама динара-

ОПИС	Основни капитал	Остали капитал	Неуплаћени уписани капитал	Ем. премија	Резерве	Рев. резерве	Нереал. добици по основу хартија од вредности	Нереал. губици по основу хартија од вредности	Нерас. добитак	Губитак до висине капитала	Откупљене соп.акције и удели	Укупно
Стање на дан 1.јануара 2011. године	224.517	939				25.618				128.016		123.058
Исправка мат.значајних грешака и промена рач.политике-повећање												
Исправка мат.зн.грешака и промена рач.политике-смањење	117.346	939				25.618				48.666		95.237
Кориговано стање на дан 1.јануара 2011. године	107.171									79.350		27.821
Укупна повећања у прет.год.									1.661			1661
Укупна смањења у прет.год.	35.579									29.895		5.684
Стање на дан 31.12.2011. год.	71.592								1.661	49.455		23.798
Исправка мат.зн.грешака и промена рачу.политике-повећање												
Исправка мат.зн.грешака и промена рач.политике-смањење												
Кориговано почетно стање на дан 1.јануара 2012. године	71.592								1.661	49.455		23.798
Укупна повећања у тек.години									2.646			2.646
Укупна смањења у тек.години												
Стање на дан 31.12.2012. год.	71.592								4.307	49.455		26.444

3. НАПОМЕНЕ УЗ РЕВИЗОРСКИ ИЗВЕШТАЈ

3.1. Подаци о субјекту ревизије

Одлуком Скупштине Општине Врбас број 011-14/2007-П/01 од 14.06.2007. године основано је Јавно комунално предузећа „Стандард“, Врбас (у даљем тексту ЈКП „Стандард“ или Предузеће), за обављање делатности од посебног друштвеног интереса у области:

- Пречишћавања и дистрибуције воде;
- Пречишћавања и одвођења атмосферских и отпадних вода;
- Производње и дистрибуције топлотне енергије;
- Управљање дистрибутивним системом за топлотну енергију и снабдевање топлотном енергијом тарифних купаца;
- Уређење и одржавање паркова, зелених и рекреационих површина;
- Одржавање улица, путева, и других јавних површина;
- Одржавање депонија и уређење и одржавање пијаца;
- Послови дезинсекције и дератизације;
- Уређење, одржавање гробаља и сахрањивање;
- Одржавање јавних чесми у Врбасу и насељеним местима општине Врбас.

Предузеће је правни следбеник Јавног комуналног предузећа „Стандард“ Врбас основаног Одлуком о оснивању Јавног комуналног предузећа „Стандард“ („Службени лист општине Врбас“, број 1/90, 11/90, 2/91, 3/94, 8/2000, 6/2003, и 7/2006), које је Решењем Агенције за привредне регистре број БД. 69924/2005 од 30.06.2005. године, преведено у Регистар привредних субјеката.

Седиште Предузећа је у Врбасу, Саве Ковачевића 87.

Матични број Предузећа је 08057982, ПИБ 100637388.

Просечан број запослених на основу стања крајем сваког месеца у 2012. години био је 250 (у 2011. години 244 запослених).

Упоредне податке и почетна стања чине подаци садржани у финансијским извештајима за 2012. годину.

3.2. Основ за састављање и приказивање финансијских извештаја

На основу Закона о рачуноводству и ревизији („Службени гласник РС” бр. 46/06, 111/09, 99/11), правна лица и предузетници у Републици Србији су у обавези да вођење пословних књига, признавање и процењивање имовине и обавеза, прихода и расхода, састављање, приказивање, достављање и обелодањивање финансијских извештаја врше у складу са законском и професионалном регулативом, која подразумева Оквир за припремање и приказивање финансијских извештаја, Међународне рачуноводствене стандарде, односно Међународне стандарде финансијског извештавања, као и тумачења која су саставни део стандарда који су били на снази на дан 31. децембра 2002. године.

Приложени финансијски извештаји су приказани у формату прописаном Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике (“Сл. гласник РС” бр. 114/06, 5/07, 119/08 и 2/2010), који подразумева законом дефинисан потпун скуп финансијских извештаја, а који одступа од оног дефинисаног у МРС 1 “Презентација финансијских извештаја”, док у појединим деловима, одступа и од начина приказивања одређених билансних позиција предвиђених наведеним стандардом.

Поред тога, рачуноводствени прописи Републике Србије одступају од МСФИ и у следећем:

- ванбилансна средства и обавезе су приказана на обрасцу биланса стања. Ове ставке по дефиницији МСФИ не представљају ни средства ни обавезе.
- рачуни временских разграничења у билансу стања на којима су исказани нето ефекти обрачунате уговорене валутне клаузуле по основу обавеза у динарима са валутном клаузулом, које су у билансу стања класификоване као дугорочне обавезе.

Имајући у виду потенцијално материјално значајне ефекте које одступања рачуноводствених прописа Републике Србије од МСФИ и МРС могу имати на реалност и објективност финансијских извештаја Друштва, приложени финансијски извештаји се не могу сматрати финансијским извештајима састављеним у складу са МСФИ и МРС.

Финансијски извештаји су састављени у складу са начелом историјског трошка, осим ако је другачије наведено у рачуноводственим политикама које су дате у даљем тексту.

Друштво је у састављању приложених финансијских извештаја примењивало рачуноводствене политике образложене у Напомени 3, које су засноване на рачуноводственим и пореским прописима Републике Србије. Ове политике су конзистентно примењене на све приказане године, осим ако није другачије назначено.

Финансијски извештаји Предузећа су исказани у хиљадама динара. Динар (РСД) представља званичну извештајну валуту у Републици Србији.

3.3. Рачуноводствене политике

3.3.1. Некретнине, постројења и опрема

Почетно вредновање некретнина, постројења и опреме врши се по набавној вредности или по цени коштања.

У набавну вредност некретнина, постројења и опреме укључује се нето фактурна цена добављача, сви директни зависни трошкови набавке и дажбине који су настали приликом набавке, односно довођења у стање функционалне приправности.

Након почетног признавања некретнине, постројења и опрема вреднују се по свом трошку набавке умањеној за укупну амортизацију и укупне губитке због обезвређења.

Амортизација некретнина, постројења и опреме се обрачунава пропорционалном методом током процењеног корисног века употребе средстава. Основицу за амортизацију некретнина, постројења и опреме чини набавна вредност.

Обрачун амортизације почиње када је средство расположиво за коришћење, док се са обрачуном амортизације престаје када је садашња вредност једнака нули, када је средство расходовано или продато, или када се рекласификује у стално средство које се држи за продају.

Амортизација некретнина, постројења и опреме се обрачунава за свако посебно средство, с циљем да се средства у потпуности отпишу у току њиховог века трајања, применом амортизационих стопа из Правилника о номенклатури нематеријалних улагања и основних средстава са стопама амортизације (Сл. лист СРЈ бр. 17/1997, 24/2000):

Назив	Стопа амортизације %
1. НЕКРЕТНИНЕ	
- Грађевински објекти-управна зграда	1,5
- Канализациони објекти	1,5-4,0
- Остали објекти у водопривреди	8,0-10,0
2. ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА	
- Опрема за водовод и канализацију	6,0-10,0
- Грађевинске машине	8,0-15,5
- Транспортна средства	14,3-15,5
- Опрема за телекомуникације	7,0-10,0
- Опрема за опремање пословног простора	11,0-16,5
- Рачунарска опрема	14,3-20,0

Алат и инвентар евидентирају се у оквиру основних средстава уколико се користе у дужем периоду од годину дана и чија намена је таква да не припада осталим групама основних средстава.

Добитак који настане приликом продаје основних средстава евидентира се у корист осталих прихода, а губитак настао приликом отуђивања основних средстава књижи се на терет осталих расхода.

3.3.2. Дугорочни финансијски пласмани

Дугорочни финансијски пласмани обухватају улагања у дугорочна финансијска средства, као што суучешћа у капиталу и остали дугорочни пласмани.

Учешћа у капиталу правних лица представљају финансијска средства која се приликом почетног признавања мере по њиховој набавној вредности која представља поштену вредност надокнаде која је дата за њих, увећаној за директно приписиве трансакционе трошкове.

Након почетног признавања, финансијска средства која немају котирану тржишну цену Предузеће мери по набавној вредности умањеној за евентуалне губитке због обезвређења, док се хартије од вредности које се котирају на берзи мере по фер вредности без било каквог умањивања за трансакционе трошкове који се могу начинити приликом продаје или другог отуђења.

3.3.3. Залихе

Залихе обухватају материјал, резервне делове, алат и инвентар и робу.

Залихе материјала, резервних делова, инвентара и робе се вреднују по набавној вредности. Залихе материјала које су стечене употребом сопствених учинака мере се по цени коштања односно по нето продајној вредности, ако је нижа. Цену коштања залиха материјала чине трошкови набавке материјала, трошкови производње и други остали трошкови неопходни за довођење залиха на њихово место и у стање употребљивости у моменту прибављања. Трошкови набавке залиха материјала обухватају набавну цену, увозне дажбине и друге јавне приходе (осим оних дажбина које Предузеће може да поврати од државних органа), трошкове превоза, манипулативне трошкове и друге трошкове који се могу директно приписати у вредности залиха. Попуст, рабати и слично одузимају се код утврђивања трошкова набавке. Обрачун излаза залиха материјала и робе врши се применом метода просечне пондерисане цене. Алат и ситан инвентар се отписује у целости приликом издавања у употребу.

Залихе се евидентирају по стварним набавним ценама, а обрачун излаза са залиха врши се по методи пондерисане просечне цене.

Роба у промету на мало води се по малопродајној цени са укалкулисаним порезом на додату вредност и разликом у цени. На крају обрачунског периода врши се свођење вредности залиха на набавну вредност путем алокације реализоване разлике у цени и пореза на додату вредност, обрачунатих на просечној основи, на вредност залиха у стању на крају године и набавну вредност продате робе. Излаз робе са залиха исказује се по набавној вредности, односно по продајној вредности робе умањеној за порез на додату вредност и разлику у цени.

Терећењем осталих расхода врши се исправка вредности залиха материјала и робе у случајевима када се оцени да је потребно свести вредност залиха на њихову нето нето оствариву вредност.

Ситан инвентар се отписује у целости приликом стављања у употребу

3.3.4. Краткорочна потраживања и пласмани

Краткорочна потраживања од купаца и краткорочни финансијски пласмани признају се на основу рачуноводственог документа на основу кога настаје дужничко – поверилачки однос.

Отпис краткорочних потраживања и финансијских пласмана код којих постоји вероватноћа ненаплативости врши се индиректним отписивањем, док се у случајевима када је немогућност наплате извесна и документована, отпис у целини или делимично врши директним отписивањем.

Ризик наплате сваког појединачног потраживања процењује руководство Предузећа.

3.3.5. Готовина и готовински еквиваленти

Готовина и готовински еквиваленти обухватају: новац у благајни, депозите по виђењу код банака и друга краткорочна новчана потраживања.

3.3.6. Дугорочна резервисања

Резервисања се признају када Предузеће има садашњу обавезу која је настала као резултат прошлог догађаја, кад је вероватно да ће одлив ресурса који садрже економске користи бити потребан за измирење обавеза и кад износ обавезе може поуздано да се процени.

Резервисања се признају у износима који представљају најбољу процену издатака захтеваних да се измири садашња обавеза на датум биланса стања. Трошак резервисања се признаје у расходима периода.

Када је ефекат временске вредности новца значајан, износ резервисања је садашња вредност очекиваних издатака захтеваних да се обавеза измири, добијен дисконтовањем помоћу стопе пре пореза која одражава текуће тржишне процене временске вредности новца и ризике специфичне за обавезу. Када се користи дисконтовање, књиговодствена вредност резервисања се повећава у сваком периоду, тако да одражава проток времена. Ово повећање се исказује као трошак позајмљивања.

Резервисања се поново разматрају на сваки датум биланса стања и коригују ради одражавања најбоље текуће процене. Када више није вероватно да ће одлив ресурса који представљају економске користи бити захтеван, резервисање се укида у корист биланса успеха текуће године.

Резервисања се не признају за будуће пословне губитке.

Потенцијалне обавезе се не признају у финансијским извештајима. Потенцијалне обавезе се обелодањују у напоменама уз финансијске извештаје, осим ако је вероватноћа одлива ресурса који садрже економске користи веома мала.

Друштво не признаје потенцијална средства у финансијским извештајима. Потенцијална средства се обелодањују у напоменама уз финансијске извештаје, уколико је прилив економских користи вероватан.

3.3.7. Државна додељивања

Државна додељивања су помоћ државе у облику преноса средстава Предузећу по основу испуњења одређених услова који се односе на његово пословање.

Државна додељивања везана за покриће расхода или губитка признају се као приход обрачунског периода у ком су настали и повезани расходи, односно на основу принципа сучељавања прихода и расхода.

Државно додељивање везано за покриће расхода који ће се десити у наредном периоду признаје се као одложени приход, тј. одлаже се на рачуну пасивних временских разграничења и признаје као приход у наредним обрачунским периодима.

Државна давања везана за средства евидентирају се као одложени приход, по номиналној вредности и признају се у приходе на систематичној и пропорционалној основи током употребног века средства на бази сучељавања са расходима за амортизацију.

3.3.8. Порез на добит

Порез на добит представља износ који се обрачунава и плаћа у складу са Законом о порезу на добит („Службени гласник РС“ бр. 25/01, 80/02, 43/03, 84/04 ... и 119/12). Стопа пореза на добит за 2012. годину износи 10% и плаћа се на пореску основицу утврђену пореским билансом. Пореска основица приказана у пореском билансу укључује добит приказану у званичном билансу успеха и корекције дефинисане пореским прописима Републике Србије.

Наведеним законом није предвиђена могућност да се порески губици из текућег периода могу користити као основа за повраћај пореза плаћеног у претходним периодима. Међутим, губици из текућег периода могу се пренети на рачун добитака из будућих обрачунских периода, али не дуже од пет година.

Одложени порез на добит се обрачунава коришћењем методе утврђивања обавеза према билансу стања, за привремене разлике произашле из разлике између пореске основе потраживања и обавеза у билансу стања и њихове књиговодствене вредности.

Важеће пореске стопе на датум биланса стања или пореске стопе које су након тог датума ступиле на снагу, користе се за утврђивање разграниченог износа пореза на добит.

Одложена пореска средства су износи пореза из добити који могу да се поврате у наредним периодима по основу одбитних привремених разлика, неискоришћених пореских кредита који се преносе у наредни период и признатих пореских губитака.

Одложене пореске обавезе су износи пореза из добити који се плаћају у наредним периодима по основу опорезивих привремених разлика.

Одложене пореске обавезе се признају за све опорезиве привремене разлике. Одложена пореска средства се признају за све одбитне привремене разлике и ефекте пренетог губитка и пореских кредита на порески биланс Предузећа, који се могу преносити, до

степен до којег ће вероватно постојати опорезива добит од које се одложена пореска средства могу искористити.

Одложени порез се књижи на терет или у корист биланса успеха, осим када се односи на позиције које се књиже директно у корист или на терет капитала.

3.3.9. Примања запослених

У складу са прописима који се примењују у Републици Србији, Предузеће је у обавези да плаћа доприносе државним фондовима којима се обезбеђује социјална сигурност запослених. Ове обавезе укључују доприносе за запослене на терет послодавца у износима обрачунатим по прописаним стопама. Предузеће је, такође, обавезно да од бруто плата запослених обустави доприносе и да их, у име запослених, уплати тим фондовима. Доприноси на терет послодавца и доприноси на терет запосленог се књиже на терет расхода периода на који се односе. Након извршених уплата доприноса, Предузеће нема даљих законских обавеза у погледу будућег плаћања доприноса уколико фонд нема довољно средстава да исплати све бенефиције запосленима који су се пензионисали. Више плаћени доприноси се признају као средство у износу који се може рефундирати или у износу за који се може умањити будућа обавеза за плаћање доприноса.

На основу Колективног уговора, Предузеће је у обавези да исплати отпремнине приликом одласка у пензију или при престанку радног односа по сили закона због губитка радне способности – у висини четири просечне зараде које је запослени остварио у месецу који претходи месецу у коме се исплаћује отпремнина, односно три просечне зараде по запосленом исплаћене у привреди у Републици Србији према последњем објављеном податку надлежног републичког органа, ако је то за запосленог повољније.

Поред тога, Предузеће је у обавези да исплати и јубиларне награде у износу од једне до две просечне месечне зараде. Број месечних нето зарада за јубиларне награде одређује се на основу броја година које је запослени провео у Предузећу.

Обрачун и исказивање дугорочних резервисања по основу отпремнина и јубиларних награда извршени су у складу са захтевима МРС 19-Накнаде запосленима. Актуарски добици и губици признају се у целини у периоду у коме су настали.

3.3.10. Признавање прихода

Приход укључује фер вредност примљеног износа или потраживања по основу продаје роба и услуга у току нормалног пословања Предузећа. Приход се исказује без ПДВ-а, повраћаја робе, рабата и попушта у тренутку преласка власништва и значајних ризика везаних за дати производ са продавца на купца.

Предузеће признаје приход када се износ прихода може поуздано измерити, када је вероватно да ће у будућности имати економске користи и када су испуњени посебни критеријуми за сваку од активности као што је у даљем тексту описано. Износ прихода се не сматра поуздано мерљивим све док се не реше све потенцијалне обавезе које могу

настати у вези са продајом. Своје процене Предузеће заснива на резултатима из претходног пословања, узимајући у обзир тип купца, врсту трансакције и специфичности сваког посла.

3.3.11. Признавање расхода

Пословни расходи обухватају све трошкове настале у вези са оствареним пословним приходима и односе се на трошкове материјала, енергије и горива, трошкове зарада и накнада зарада, амортизацију и резервисања, производне услуге и нематеријалне трошкове. Признавање расхода врши се истовремено са признавањем прихода ради којих су ти расходи настали (принцип сучељавања прихода и расхода).

3.3.12. Приходи и расходи камата

Камате настале по основу пласмана и потраживања из пословних односа исказују се у оквиру финансијских прихода у обрачунском периоду у коме су настале.

Камате настале по основу обавеза из пословних односа исказују се у билансу успеха у оквиру финансијских расхода у обрачунском периоду у коме су настале.

4. ИНТЕРНА КОНТРОЛА И РЕВИЗИЈА

4.1. Интерна контрола

Интерна контрола је процес који се примењује ради постизања циљева у области поузданог финансијског извештавања и области усклађености пословања Предузећа са важећим законима и другим прописима.

Адекватни систем финансијског управљања и контроле на нивоу Предузећа је онај, који у разумној мери обезбеђује увереност да постоји ефективно управљање ризицима, те да ће се циљеви и задаци остварити на ефикасан и економичан начин, а дефинисан је појединачним актима, правилницима, одлукама и упутствима које је донело Предузеће.

Систем интерне контроле обухвата организациону структуру Предузећа и појединачне атрибуте свих запослених, укључујући њихов интегритет, етичност и стручност, управљање ризиком пословања, одговарајуће контролне активности, информационе и комуникационе системе, на основу којих руководство Предузећа доноси своје одлуке, које се даље преносе на запослене, као и редовно проверавање интерних контрола у циљу обезбеђења њихове ефикасности.

Финансијско управљање и контрола обухваћена је кроз: контролно окружење, управљање ризицима, контролне активности, информисање и комуникације и праћење и процену система.

Управљање ризиком из чл. 6. Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле у јавном сектору (Службени гласник бр. 99/2011) обухвата све поступке и радње који се обављају у Предузећу у циљу стварања услова за редовно и ефикасно извршавање планских задатака који су утврђени Програмом пословања (доношење и праћење извршавања динамичких планова реализације, праћење физичког обима извршених радова, праћење реализације уговорених послова, праћење остваривања планираних прихода и расхода, прилива и одлива средстава и слично).

Финансијско управљање и контрола засновано је на пуној примени законске регулативе, којом је регулисано пословање Предузећа.

Ефикасан систем интерне контроле захтева препознавање и континуирану процену и оцењивање материјалних ризика који могу онемогућити постизање планираних циљева. Ризици могу бити присутни у готово свим аспектима рада Предузећа, па је обавеза руководства да ове ризике континуирано процењују и истим управљају, са задатком да пружи разумно уверавање да ће планирани циљеви бити остварени.

Контролне активности представљају политике и процедуре које успоставља руководство у писаном облику, а које му помажу у спровођењу мера и предузимању одговарајућих радњи ради смањења могућих ризика који могу настати и угрозити предвиђене циљеве у вези са извршењем планираних активности, задатака и програма. Политиком се дефинише шта треба радити, док поступци служе за спровођење дефинисане политике. Контролним поступцима имплементирају се контролне политике путем специфичних и рутинских задатака којим се обухватају основне функције контролних активности које треба да буду

одвојене и адекватно надгледане, а то су: сегрегација дужности; ауторизација, овлашћење и одобравање; систем дуплог потписа; адекватно документовање; правила за приступ средствима и информацијама и интерна верификација и поуздано извештавање.

Контролне активности могу бити превентивне и корективне. Превентивне контроле представљају проактивне контроле које се одвијају истовремено са извршавањем трансакције и имају задатак да спрече настанак или деловање одређене неправилности, грешке или другог облика деформације. Корективне контроле представљају контроле које се одвијају накнадно, након завршетка пословне трансакције и имају задатак да открију и искажу деловање одређене неправилности, грешке или другог облика настале деформације - с циљем да се утврди и елиминишу њене негативне последице и да се њено деловање спречи у наредном периоду.

На основу извршене анализе донесених аката, њихове усклађености и примене, као и анализе других сегмената контролног окружења, утврђено је следеће:

У Предузећу нису успостављене процедуре које омогућују разумно уверавање да су ризици за постизање циљева ограничени на прихватљив ниво, а нарочито:

- процедуре за ауторизацију и одобравање;
- поделу дужности и пренос овлашћења, како би се онемогућило једном лицу да у исто време буде одговорно за ауторизацију, извршење, књижење и контролне активности;
- систем дуплог потписа у коме ни једна обавеза не може бити преузета или извршено плаћање без потписа руководиоца корисника јавних средстава и руководиоца финансијске службе или другог овлашћеног лица;
- правила за приступ средствима и информацијама;
- претходну проверу законитости коју спроводи овлашћено лице које одреди руководиоца корисника јавних средстава;
- процедуре потпуног, исправног, тачног и благовременог књижења свих трансакција;
- извештавање и преглед активности - процену ефикасности и ефикасности трансакција;
- надгледање процедура;
- процедуре управљања људским ресурсима;
- правила документовања свих трансакција и послова везаних за активност корисника јавних средстава.

Контроле морају бити одговарајуће, а трошкови за њихово увођење не смеју превазићи очекивану корист од њиховог увођења.

На нивоу рачуноводства, примењује се Правилник о рачуноводству који је Управни одбор Предузећа усвојио 25.02.2009. године. Од дана доношења, Правилник је измењен 30.01.2011. године.

На основу чланова 68. и 69. Статута Предузећа, Директор је дана 26.02.2004. године донео Правилник о унутрашњој организацији Предузећа и систематизацији послова ЈКП Стандард, Врбас број 10-1190, којим је утврђена унутрашња организација Предузећа, радна места, врста и степен стручне спреме, радно искуство, потребан број извршилаца и групе сложености послова. Одлуком Директора од дана 31.08.2007. године утврђен је пречишћен текст Правилника о унутрашњој организацији Предузећа и систематизацији послова ЈКП Стандард, Врбас број 04-8274/1.

У периоду од 2007. до 2012. године донет је велик број Правилника о изменама и допунама Правилника о унутрашњој организацији Предузећа и систематизацији послова којима су вршене бројне измене у погледу броја извршилаца, описа послова и услова које запослени треба да испуњава за рад на систематизованом радном месту

С обзиром на велики број измена и допуна основног Правилника о унутрашњој организацији, није могуће одредити потребан број извршилаца који би одговарао систематизованим радним местима Предузећа.

Осим Правилника о рачуноводству и Правилника о унутрашњој организацији, Предузеће нема других Правилника односно процедура, којим би се регулисало начин трошења јавних средстава као што су: утрошак материјала, коришћење мобилних телефона, средстава за репрезентацију, употреба службених возила, пословање са готовином и процедуре за контролу благајничког пословања и сл.

Такође, утврђено је да се и одредбе усвојеног Правилника о рачуноводству у потпуности не примењују. Тако на пример Правилником је предвиђено да се исправка потраживања (индиректан отпис) врши на основу процене руководства о извесности наплате сваког појединачног потраживања, а у поступку ревизије нисмо се уверили да ли је и на који начин руководство Предузећа процењивало потраживања на дан биланса.

Предузећа није усвојило стратегију управљања ризиком у складу са чланом 6. ст. 2. Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле у јавном сектору.

Предузеће није доставило Министарству финансија Годишњи извештај о систему финансијског управљања и контроле за 2012. годину

Препорука 1:

Предузеће треба да у складу са чланом 6. став 2. и чланом 7. став 1. Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле у јавном сектору („Службени гласник РС“ бр. 99/2011) успостави адекватан систем финансијског управљања и контроле, с акцентом на следећим мерама:

- Усвајање стратегије управљања ризиком (у циљу идентификовања, процене и контроле над потенцијалним догађајима и ситуацијама које могу имати супротан ефекат на остварење циљева корисника јавних средстава и са задатком да пружи разумно уверавање да ће циљеви бити остварени и

- Усвајање писаних политика и процедура за управљање ризиком и контролу њихове примене, са циљем да се ризици ограниче на прихватљив ниво, а нарочито да усвоји : 1) процедуре за ауторизацију и одобравање; 2) поделу дужности како би се онемогућило једном лицу да у исто време буде одговорно за ауторизацију, извршење, књижење и контролу; 3) правила за приступ средствима и информацијама; 4) извештавање и преглед активности - процену ефективности и ефикасности трансакција; 5) надгледање процедура.

4.2. Интерна ревизија

Приликом спровођења поступка ревизије констатовано је да у Предузећу није успостављена интерна ревизија што није у складу са Правилником о заједничком критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору („Службени гласник РС“ бр. 99/2011).

У Правилнику о унутрашњој организацији и систематизацији послова у Предузећу за 2012. годину није систематизовано радно место интерног ревизора.

Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору је предвиђено да се код корисника јавних средстава који имају више од 250 запослених, интерна ревизија организује као посебна функционално независна организациона јединица.

Просечан број запослених на основу стања крајем сваког месеца у 2012. години у Предузећу био је 250 радника.

Препорука 2:

Препоручује се Предузећу да успостави интерну ревизију у складу са Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору („Службени гласник РС“ бр. 99/2011).

5. ЈАВНЕ НАБАВКЕ

Правилником о унутрашњој организацији Предузећа и систематизацији послова ЈКП Стандард, Врбас, Предузеће је у оквиру Сектора за економске и финансијске послове, дефинисало Службу за јавне набавке и набавке. Послови Службе за јавне набавке су: доношење плана јавних набавки, реализација плана и одлука надлежних органа Предузећа које се односе на набавку, спровођење поступака јавних набавки, сачињавање извештаја о закљученим уговорима који се достављају Управи за јавне набавке, праћење реализације уговора и други послови везани за јавне набавке.

Основ за покретање јавних набавки у току 2012. године је Програм пословања Предузећа за 2012. годину и План јавних набавки за 2012. годину, донет 09.01.2012. године и усвојен од Управног одбора дана 18.01.2012. године. У току 2012. године извршене су измене и допуне Плана јавних набавки дана 19.07.2012. године. Планом набавки за 2012. годину процењена је укупна вредност набавки у износу од 162.911 хиљада динара, од чега се на добра односи 147.471 хиљада динара, а на услуге 15.440 хиљада динара. Изменом и допуном Плана, укупан износ планираних набавки је повећан на износ од 201.731 хиљада динара и промењена је структура тако да се на добра односи 160.691 хиљада динара, а на услуге износ од 41.040 хиљада динара.

У току 2012. године, на основу тромесечних извештаја, које је Предузеће доставило Управи за јавне набавке, закључени су уговори о јавним набавкама вредности од 163.729 хиљада динара, што представља 81,16 % планираних набавки. Реализација јавних набавки спроведена је кроз 23 поступка: 1 отворени поступак, 1 рестриктивни поступак, 2 преговарачка поступка без јавног позива и 19 поступака јавне набавке мале вредности.

Поступком ревизије, са аспекта примене Закона о јавним набавкама, обухваћене су све спроведене јавне набавке у Предузећу, према следећем табеларном прегледу:

Р. бр.	Број јавне набавке	Предмет јавне набавке	Изабрани понуђач	Датум закључења уговора	Вредност закљученог уговора без ПДВ-а у 000 динара
1.	01/12 -Отворени поступак 3 Партије	1. Партија: Дизел Д2 ЕуроДизел БМБ 95	НИС ад, Нови Сад	24.05.2012.	17.344
		2. Партија: Аутогас ТНГ	НИС ад, Нови Сад	24.05.2012.	500
		3. Мазива	АД ФАМ у реструктурирању, Крушевац	09.05.2012.	714

2.	05/12- Рестриktivни поступак са коришћењем листе кандидата другог понуђача	Мазут за грејање средњи „Ц“ за грејну сезону 2012/2013	НИС ад, Нови Сад	20.11.2012.	82.068
3.	03/12- Преговарачки поступак без објављивања јавног позива	Кредит	АИК банка ад, Ниш	06.08.2012.	22.053
4.	04/12- Преговарачки поступак без објављивања јавног позива	Хлороген- Уређај за аутоматску дезинфекцију воде у МЗ Равно Село са уградњом	Сигма доо, Кула	02.08.2012.	8.980
5.	05/12 -Поступак јавне набавке мале вредности	Потапајуће бунарске пумпе (2 комада)	Елевод ремонт доо, Сремска Каменица	29.03.2012.	451
6.	12/12- Поступак јавне набавке мале вредности	Комунална опрема- контејнери	МНГ Пластик Гогих доо, Инђија	20.09.2012.	1.950
7.	13/12-Поступак јавне набавке мале вредности	Дубинске утопне пумпе	Елевод ремонт доо, Сремска Каменица	05.09.2012.	2.184
8.	17/12-Поступак јавне набавке мале вредности	Пијачне тезге са уградњом	Интергранд доо, Бачко Добро Поље	29.10.2012.	3.000
9.	08/12- Поступак јавне набавке мале вредности	Вертикална саобраћајна сигнализација	Сигнал доо, Сомбор	06.06.2012.	1.644
10.	07/12- Поступак јавне набавке мале вредности	Хоризонтална саобраћајна сигнализација	Тикурила Зорка доо, Шабац	11.06.2012.	1.835
11.	11/12- Поступак јавне набавке мале вредности	Услуге осигурања	ДДОР Нови Сад а.д.о., Нови Сад	24.08.2012.	2.522

12.	20/12- Поступак јавне набавке мале вредности	Индустријска со за посипање путева у ринфузи за зимску службу 2012/2013	Ерион доо, Нови Сад	22.11.2012.	2.403
13.	18/12- Поступак јавне набавке мале вредности	Услуга превоза мазута за грејну сезону 2012/2013	Ђорђевић Петар сар, Уб	08.11.2012.	1.945
14.	19/12- Поступак јавне набавке мале вредности	Радови асфалтирања „Пијаце средом“ Врбас	Војводина пут-Бачка пут ад у реструктурирању, Нови Сад	30.11.2012.	2.468
15.	6/12- Поступак јавне набавке мале вредности	Асфалт бетон и битуму емулзија	Војводина пут-Бачка пут ад у реструктурирању, Нови Сад	11.04.2012.	1.698
16.	1/12- Поступак јавне набавке мале вредности	Канцеларијски материјал	Stylos доо, Нови Сад	05.03.2012.	756
17.	4/12- Поступак јавне набавке мале вредности	ХТЗ опрема	Рашкапромет доо, Врбас	12.03.2012.	656
18.	02/12- Поступак јавне набавке мале вредности	Натријум хипохлорит NaOCl у количини од 48т	Хелена Граф доо, Зрењанин	08.03.2012.	648
19.	03/12- Поступак јавне набавке мале вредности	Механизми и пратећи делови водомера	Инса ад, Земун	09.03.2012.	1.530
20.	15/12- Поступак јавне набавке мале вредности	Услуга хемијског и механичког чишћења котлова	Оџачар ад, Врбас	17.10.2012.	274
21.	09/12- Поступак јавне набавке мале вредности	Водоводни материјал за реконструкцију водоводне мреже у Бачком Д. Пољу	Мима комерц доо, Београд-Земун	08.05.2012.	2.566
22.	14/12- Поступак јавне набавке мале вредности	Услуга фарбања средишње линије на путевима Општине Врбас	Сигнал доо, Сомбор	05.09.2012.	957

23.	10/12-Поступак јавне набавке мале вредности обликован у 5 партија	Грађевински материјал	Зелена долина доо, Палић		
		1. Партија: пуна опека		29.05.2012.	600
		2. Партија: агрегат шљунак		29.05.2012.	319
		3.Партија: агрегат песак		29.05.2012.	100
		4.Партија: Везива (цемент и креч)		29.05.2012.	848
		5.Партија: арматурна мрежа		29.05.2012.	716
Укупно:					163.729

Значајнија јавна набавка извршена у 2012. години

ЈН 05/12 Мазут за грејање за грејну сезону 2012/2013 у количини од 1.400 тона

Управни одбор Предузећа је дана 28.09.2012. године донео Одлуку број 04-8711/3-б о покретању друге фазе рестриктивног поступка јавне набавке. Предмет јавне набавке: мазут за грејање средњи „Ц“ за грејну сезону 2012/2013, у количини од 1.400 тона, а на основу Одлуке број 04-8711/3-а о коришћењу листе кандидата другог наручиоца, и то наручиоца Градска топлана–Ужице, Ужице. Процењена вредност наведене јавне набавке износи 85.000 хиљада динара.

На адресу наручиоца, до истека рока за подношење понуда пристигле су 2 понуде, и то понуда „Нафта“ ад, Београд и понуда НИС ад, Нови Сад. Након спроведеног јавног отварања понуда, Наручилац је дана 19.10.2012. године, на основу Извештаја о стручној оцени понуда, донео Одлуку о избору најповољније понуде, број 04-9482/1, и то понуде НИС ад, Нови Сад.

Након избора најповољније понуде, Предузеће је са НИС ад, Нови Сад закључило Уговор дана 22.11.2012. године, заведен под деловодним бројем 08-9846, у износу од 82.068 хиљада динара, без ПДВ-а.

Утврђене неправилности у поступцима и реализацији јавних набавки

Необјављивање обавештења о закљученим уговорима

Након спроведених поступака јавне набавке и закључења уговора, Предузеће није дало обавештења о закљученим уговорима у Службеном гласнику Републике Србије у року од 3 дана од дана закључења уговора, за све закључене уговоре осим уговора под редним бројем 12. из претходне табеле.

Због наведеног, за вредност закључених уговора у износу од 161.326 хиљада динара, Предузеће је поступило супротно члану 74. Закона о јавним набавкама, по којем је наручилац дужан да у року од 3 дана од дана закључења уговора достави

обавештења о закљученом уговору ради објављивања у Службеном гласнику Републике Србије.

Јавне набавке које нису биле предвиђене Планом јавних набавки

У току 2012. године, покренуте су и спроведене јавне набавке иако нису биле предвиђене у Плану јавних набавки за 2012. годину. Све набавке су спроведене поступком предвиђеним за јавне набавке мале вредности.

У наредној табели дат је преглед спроведених јавних набавки које нису обухваћене планом за 2012. годину:

Број ЈН	Датум и број одлуке о покретању поступка	Предмет јавне набавке	Изабрани понуђач	Датум и број закључења уговора	Вредност уговора без ПДВ-а
13/12	03.08.2012. бр.08-7026	Дубинске утопне пумпе	Елевод Ремонт доо, Сремска Каменица	05.09.2012. бр. 07-7737	2.184
17/12	27.09.2012. бр.08-8632	Пијачне тезге са уградњом	Интергранд доо, Бачко Добро Поље	29.10.2012. бр.08-9035	3.000
14/12	10.08.2012. бр.08-7243	Услуга фарбања средишње линије на путевима Општине Врбас	Сигнал доо, Сомбор	05.09.2012. бр.08-7554	957
19/12	17.10.2012. бр.08-9386	Радови асфалтирања „Пијаче средом“ Врбас	Војводина пут-Бачка пут ад у реструктурирањ у, Нови Сад	30.11.2012. бр.08-10408	2.468
18/12	08.10.2012. бр.08-9031	Услуга превоза мазута за грејну сезону 2012/2013	Самостална аутопревоз. радња Ђорђевић Петар, Уб	08.11.2012. бр 08-9672	1.945

10/12	04.04.2012. бр.08-3169	Грађевински материјал 1. Партија: Пуна опека 2. Партија: Агрегат шљунак 3. Партија: Агрегат песак 4. Партија: Везива (цемент и креч) 5. Партија: Арматурна мрежа	Зелена долина доо, Палић	29.05.2012. бр. 08-4921 29.05.2012. бр. 08-4920 29.05.2012. бр. 08-4919 29.05.2012. бр. 08-4918 29.05.2012. бр. 08-4917	600 716
Укупно:					13.137

На овај начин, Предузеће је за вредност закључених уговора у износу од 13.137 хиљада динара, поступило супротно одредбама члана 27. став 1. Закона о јавним набавкама који предвиђа да се јавна набавка може спровести само ако је предвиђена у годишњем плану набавки и ако су за ту набавку предвиђена средства у буџету РС, територијалне аутономије, локалне самоуправе или у финансијском плану наручиоца.

Набавке које су извршене без претходно спроведеног поступка јавне набавке

У поступку ревизије утврђено је да је током 2012. године извршена набавка добара и услуга без претходно спроведеног поступка јавних набавки и то: добра у износу од 10.089 хиљада динара и услуге у износу од 4.613 хиљада динара.

Добра се односе на набавку резервних ауто делова у износу од 6.166 хиљада динара, готовог бетона у износу од 1.244 хиљада динара, грађевинског материјала у износу од 803 хиљада динара, гвожђарске робе од 880 хиљада динара, опреме за видео надзор у износу од 253 хиљада динара, пвц цакова у износу од 410 хиљада динара и канцеларијска опрема у износу од 333 хиљада динара.

Услуге у износу од 4.613 хиљада динара обухватају услуге викловања и оправке фекалних пумпи у износу од 1.149 хиљада динара, одржавања пречистача на јавним површинама у износу од 1.308 хиљада динара, услуге одржавања рачунара у износу од 106 хиљада динара, одржавање возила у износу од 547 хиљада динара, одржавање осталих основних средстава у износу од 1.103 хиљада динара и правне услуге у износу од 400 хиљада динара.

С обзиром да се ради о набавци добара и услуга, који у смислу члана 4. и 6. Закона о јавним набавкама представљају предмет уговора о јавној набавци, Предузеће за реализацију ових набавки у износу од 14.702 хиљада динара је требало спровести поступак јавне набавке, што није учинило, чиме је поступило супротно члану 20. Закона о јавним набавкама.

6. БИЛАНС СТАЊА

Одлуком Управног одбора Предузећа број 04-11412/1 од 21.12.2012. године формирана је Централна пописна комисија за попис имовине и обавеза на дан 31.12.2012. године, која је извршила попис и сачинила Елаборат о извршеном попису средстава и извора средстава бр.07-559/1 од 28.01.2013. године. Управни одбор Одлуком бр. 04-1363/1 од 27.02.2013. године је усвојио Елаборат о попису, по којем је сведено књиговодствено на стварно стање.

6.1. Некретнине, постројења и опрема

Промене на некретнинама, постројењу и опреми дате су следећом табелом:

-у хиљадама динара-

	Земљиште	Грађевински објекти	Постројења и опрема	Остала некретнине, постројења и опрема	Некретнине, постројења и опрема у припреми	Укупно
Набавна вредност						
Стање 31.12.2011. год.	2.102	271.830	175.240	207	42.278	491.657
Нове набавке	-	11.198	4.545	-	7.184	22.927
Отуђење и расходовање	-	-	(1.506)	-	-	(1.506)
Стање 31.12.2012.год.	2.102	283.028	178.279	207	49.462	513.078
Исправка вредности						
Стање 31.12.2011. год.	-	87.724	118.103	-	-	205.827
Амортизација за 2012. годину	-	6.002	13.534	-	-	19.536
Расходовање	-	-	(1.474)	-	-	(1.474)
Стање 31.12.2012.год.		93.726	130.163			223.889
Садашња вредност:						
31.12.2012. године	2.102	189.302	48.116	207	49.462	289.189
31.12.2011. године	2.102	184.106	57.137	207	42.278	285.830

Некретнине

Земљиште у пословним књигама Предузећа на дан 31.12.2012. године исказано је у износу од 2.102 хиљаде динара.

Према презентованој документацији (извод из листа непокретности) укупна површина земљишта, заведена у 13 катастарских парцела, је 396.689 м², а чини га грађевинско земљиште (реон водозахвата) у површини од 263.044 м² и пољопривредно земљиште површине од 133.645 м².

На већем делу пољопривредног земљишта (105.499 м²) изграђена је градска депонија.

У пословним књигама Предузећа не води се аналитичка евиденција земљишта по површини локацији и вредности, па у поступку ревизије нисмо могли утврдити појединачну вредност исказаног земљишта, нити се уверити у реалност његовог исказивања због чега се даје:

Препорука 3:

Препоручује се Предузећу да у својим пословним књигама успостави аналитичку евиденцију земљишта и да утврди његову појединачну вредност.

Управни одбор Предузећа је дана 22.09.2006. године донео Одлуку бр. 04-6190/5 о давању у закуп земљишта (грађевинско земљиште), које се налази у реону водозавата, у површини од 25 катастарских јутара. По овој одлуци, Предузеће је са физичким лицем закључило Уговор о закупу бр. 04-6718 дана 05.10.2006. године са роком важења до 05.10.2011. године. По истеку Уговора, са истим лицем закључен је нови Уговор број 04-1735 од 10.03.2011. године са роком важења до 30.09.2016. године. Према Уговору на овом земљишту Закупац ће гајити детелину без употребе хербицида. Цена годишњег закупа одређена је вредношћу 16.250 кг меркантилне пшенице.

Садашња вредност грађевинских објеката на дан 31.12.2012. године исказана је у износу од 189.302 хиљаде динара, а обухватају објекте за вршење комуналне делатности (управне зграде, објекти водовода и канализације, објекти за пренос и дистрибуцију топлотне енергије и објекти за вршење трговинске делатности).

Повећање вредности грађевинских објеката у износу од 11.178 хиљада динара односи се на:

- Пренос објекта водоводне мреже у вредности од 6.249 хиљада динара, без накнаде, по Уговору бр. 1887/2012 од 13.11.2012. године са ЈП Дирекција за изградњу, Врбас на ЈКП Стандард, Врбас (Напомена 6.13),

- Набавка 52 пијачне тезге од предузећа Интерград доо, Бачко Добро Поље у вредности од 3.102 хиљаде динара, након спроведеног поступка јавне набавке мале вредности,

- Регенерација плитких бунара у вредности од 1.426 хиљада динара извршена од стране Гео инжењеринг БГП доо, Београд на основу Уговора бр. 08-9/97 од 14.11.2011. године и

- Остали грађевински радови веће вредности у износу од 401 хиљаду динара (замена столарије на објектима и слично).

На основу сагласности Републичке дирекције за имовину од 20.11.2007. године, а ради обезбеђења новчаног потраживања, дана 13.12.2007. године уписана је хипотека на згради у Врбасу, ул. Маршала Тита 112, (зграда са двориштем на катастарској парцели бр. 7784/1, ко Брбас-град), у корист кредитора Нуро-Alpe-Adria банке ад, Београд (Напомена 6.9).

Ради обезбеђења дугорочног кредита број 10522020-5000068135 од 24.06.2010. године у износу од 30.000 хиљада динара, а на основу заложне изјаве и сагласности Републичке дирекције за имовину Републике Србије број 46-403/2010-04 од 19.07.2010. године, дана 23.07.2010. године укњижена је вансудска хипотека првог реда на непокретност, коју чини зграда у Врбасу, улица Саве Ковачевића број 87 (катастарска парцела број 7922/1, уписана у ЗКУЛ бр, 16, КО Врбас-град), у корист Erste banke ад, Нови Сад (Напомена 6.9).

Такође, уз сагласност Републичке дирекције за имовину од 30.06.2010. године, а ради обезбеђења банкарске гаранције, за уредну отплату кредита добијеног од RI Eastern Finance B.V. Locatellikade AZ Amsterdam, Netherlands у износу од 200.000 ЕУР (Напомена 6.9), дана 14.06.2011. године, на основу заложне изјаве, укњижена је вансудска кипотека другог реда на непокретност, коју чини зграда у Врбасу, улица Саве Ковачевића број 87 (катастарска парцела број 7922/1, уписана у ЗКУЛ бр, 16, КО Врбас-град), у корист Raiffeisen банке ад, Београд.

Постројења и опрема

Постројења и опрема у износу од 48.116 хиљада динара чини опрема за обављање комуналних делатности (транспортна средства, котларница, топловод, подстанице, циркулационе пумпе, радне машине, рачунарска опрема, систем за надзор и контролу и осталу опрема).

Нове набавке опреме у износу од 4.545 хиљада динара чини набавка следеће опреме:

- Дубинске утопне пумпе у износу од 2.184 хиљаде динара од предузећа Елвод ремонт доо, Сремска Каменица по Уговору број 07-7737 од 30.08.2012. године након спроведеног поступка јавне набавке мале вредности,

- Три самоходне косачице у вредности од 725 хиљада динара по Уговору број 04-3446 од 10.05.2011. године од предузећа „ДММБ Агротехника“ доо, Земун након спроведеног поступка јавне набавке мале вредности,

- Потапајуће бунарске пумпе у вредности од 451 хиљаду динара од предузећа „Елвод ремонт“ доо, Сремска Каменица по уговору број 08-2657 од 26.03.2012. године након спроведеног поступка јавне набавке мале вредности,

- Рачунарска опрема у износу од 276 хиљада динара, и остала опрема у износу од 909 хиљада динара од разних добављача.

Остала основна средства у износу од 207 хиљада динара чине уметничке слике.

Обрачун амортизације некретнина, постројења и опреме за 2012. годину, Предузеће је извршило, у складу са Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама, пропорционалном методом.

Расход опреме чија је набавна вредност исказана у износу од 1.506 хиљада динара, исправка вредности у износу од 1.474 хиљаде динара и садашња вредност у износу од 32 хиљаде динара је извршена на основу Одлуке Управног одбора бр. 04-1363/1 од 27.02.2013. године.

Некретнине, постројења и опрема у припреми

На дан 31.12.2012. године вредност основних средстава у припреми исказана је у износу од 49.462 хиљаде динара. Износ од 42.278 хиљада динара се односи на, књиговодствено неактивирану, а завршену инвестицију регионалног колектора „Кула-Врбас“, а износ од 7.184 хиљаде динара чини погрешно евидентиран уплаћен аванс добављачу „Сигма“ доо из Куле по Уговору бр. 03-22/12 за набавку Хлороген-уређаја за аутоматску дезинфекцију воде са уградњом у МЗ Равно село.

Градња Регионалног колектора „Кула-Врбас“ одобрена је Решењем о одобрењу за изградњу број 351-17/2004-III/05 од 09.02.2004. године које је издала Општина Врбас, Одељење за урбанизам, комунално стамбене послове и заштиту животне средине.

Већи део финансијских средства за наведену инвестицију обезбеђен је из донације Владе Краљевине Норвешке у износу од 1.224.300,00 ЕУР, а мањи из наменских средстава буџета за комуналну потрошњу Општине Врбас у износу од 509.231,09 ЕУР.

Влада Краљевине Норвешке, финансирање изградње Регионалног колектора „Кула - Врбас“ вршила је преко ИМГ (International Management Group), Нови Београд.

У циљу имплементације овог пројекта изградње Регионалног колектора „Кула - Врбас“ који се финансира из донације Владе Краљевине Норвешке преко ИМГ (International Management Group) сачињен је дана 07.02.2006. године Споразум о разумевању између:

- ИМГ (International Management Group), Нови Београд
- Општине Врбас, као корисник
- ЈКП „Стандард“ Врбас као Подимплементарни партнер.

По овом Споразуму, ИМГ (International Management Group) је био у обавези да на рачун Извођача уплати финансијска средства на основу писменог захтева Подимплементарног партнера (ЈКП „Стандард“, Врбас) и документације предвиђене условима плаћања (оверене ситуације, рачуни, банкарске гаранције).

Средства преостала за уплату након што ИМГ (International Management Group) у потпуности уплати средства донације на рачун Извођача, обезбедиће се из наменских средстава буџета за комуналну потрошњу која се путем субвенције преносе на ЈП „Дирекција за изградњу“, Врбас, а затим на ЈКП „Стандард“, Врбас.

Предузеће је као Инвеститор, након спроведеног поступка јавне набавке за изградњу поменутог колектора закључило Уговор бр. 04-1047 дана 21.02.2005. године са изабраним понуђачем радова „Градитељ НС“ доо, Сремска Каменица. Уговорена вредност радова је 120.666 хиљада динара, односно 1.674.979,89 ЕУР по средњем курсу НБС на дан

подношења понуде (72,04 дин за један ЕУР). Почетак радова, по Уговору предвиђен је одмах након увођења у посао од стране Инвеститора (ЈКП „Стандард“, Врбас), а најкасније 01.04.2005. године, а завршетка за 195 календарских дана, у оквиру којих није предвиђено време дејства више силе и температуре ниже од минус 8°C. Са овим извођачем закључен је Анекс уговора о грађењу по којем је укупна вредност радова повећана на 124.884 хиљаде динара односно 1.733.531,09 ЕУР.

Радови на изградњи Регионалног колектора „Кула - Врбас“ су завршени, а извођач радова „Градитељ НС“ доо, Сремска Каменица, је дана 08.06.2007. године издао Окончану ситуацију број 368/6 по којој укупна вредност изведених радова износи 147.291 хиљаду динара.

У билансу стања, на дан 31.12.2012. године, Предузеће је ову завршену инвестицију исказало као некретнине постројења и опрему у припреми у износу од 42.278 хиљада динара.

Из напред описаног се констатује да Предузеће није утврдило набавну вредност и књиговодствено активирало изграђени објекат (Колектор „Кула - Врбас“), иако је исти завршен у 2007. години, због чега су у билансу стања на дан 31.12.2012. године, некретнине, постројења и опрема, као и одложени приходи и примљене донације исказани у мањем износу за 105.013 хиљада динара (147.291 минус 42.278).

Препорука 4:

Препоручује се Предузећу да утврди вредност изграђеног објекта (Колектор „Кула - Врбас“) и у својим пословним књигама изврши потребна књижења.

Утврђено је да Предузеће, није достављало податке о променама на непокретностима и покретним стварима, Републичкој дирекцији за имовину Републике Србије, што није складу са Законом о јавној својини (Службени гласник бр. 72/2011). У току ревизије, Предузеће је доставило податке за 2010, 2011 и 2012 годину, чиме је констатована неправилност отклоњена.

Такође, у поступку ревизије, због уочених неправилности у Пореској пријави за порез на имовину, Предузеће је Пореској управи доставило измењену пореску пријаву (ППИ-1) за порез на имовину за 2013. годину.

6.2. Дугорочни финансијски пласмани

Предузеће је исказало дугорочне финансијске пласмане у укупном износу од 5.619 хиљада динара, а односе се на:

-у хиљадама динара-		
Назив	2012. година	2011. година
Учешће у капиталу осталих правних лица	5	5
Зајмови дати запосленим	614	605
Дугорочни депозити	5.000	10.000
Укупно:	5.619	10.610

Зајмови запосленим у износу од 614 хиљада динара чине кредити дати за куповину два стана за запослене на рок од 20 година, датих у складу са Законом о становању, Уредбом о решавању стамбених потреба изабраних, постављених и запослених лица код корисника средстава у државној својини и Правилника о стамбеним односима ЈКП Стандард, Врбас.

Дати дугорочни депозити на дан 31.12.2012. године у износу од 5.000 хиљада динара односе се на депонована средства код Ерсте банке ад, Нови Сад, у сврху обезбеђења плаћања обавеза по дугорочном кредиту добијеног од исте банке. Банка ће вршити ослобађање средстава наменског депозита у висини од 50% износа рате, тако што ће се средствима депозита затварати половина износа сваке рате кредита, док ће другу половину Предузеће измирити из текућих средстава (Напомена 6.9).

Спроведеним ревизорским процедурама тестирано је 99,91% вредности дугорочних финансијских пласмана.

6.3. Залихе

Залихе на дан 31.12.2012. године односе се на:

-у хиљадама динара-		
Назив	2012. година	2011. година
Материјал	16.621	9.108
Алат и инвентар	1.569	1.858
Исправка вредности алата и инвентара	(922)	(1.059)
Залихе робе у промету на мало	971	940
Укупно:	18.239	10.847

Залихе материјала у укупном износу од 16.621 хиљада динара се односе на залихе основног материјала у износу од 8.592 хиљаде динара, лож уље, односно мазут у износу од 7.897 хиљада динара и огревни материјал у износу од 132 хиљаде динара.

У оквиру рачуна Материјала (101) евидентирани су и резервни делове (акумулатори, вентили, спојке, редуцири, носаче заптиваче и друго) који би у складу са Правилником о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге,

друга правна лица и предузетнике („Сл. гласник РС“ број 114/06...4/10) требало евидентирати у оквиру рачуна Резервни делови (рачун 102).

Предузеће је извршило попис залиха материјала, резервних делова, огрева и лож уља на дан 31.12.2012.године и ускладило књиговодствено стање са стварним стањем.

Залихе робе у промету на мало у износу од 1.705 хиљада динара на дан 31.12.2012.године се односи се на робу у продавници погребне опреме „Капела“.

Роба у магацину води се по набавним ценама, а у продајном објекту на мало по продајним ценама са укалкулисаном разликом у цени и укалкулисаним порезом на додату вредност, с тим што се излаз, односно стање робе у продајним местима, на дан биланса своди на набавну вредност.

Предузеће је ускладило књиговодствено стање робе са стварним стањем на дан 31.12.2012. године.

6.4. Потраживања

Предузеће је у 2012. години исказало потраживања у износу од 224.349 хиљада динара и односе се на следеће:

-у хиљадама динара-		
Назив	2012. година	2011. година
<i>Потраживања по основу продаје:</i>		
-Купци у земљи	219.281	184.392
-Исправка вредности потраживања од купаца	(2.570)	
	216.711	184.392
<i>Потраживања из специфичних послова</i>		
	292	292
<i>Друга потраживања:</i>		
-Потраживања од запослених	2.264	2.765
-Остала потраживања	5.082	3.045
	7.346	5.810
Укупно:	224.349	190.494

6.4.1. Потраживања по основу продаје

У структури потраживања по основу продаје, потраживања од купаца правних лица износе 62.411 хиљаде динара, односно 28%, док потраживања од физичких лица 156.870 хиљада динара односно 72%.

Потраживања од купаца по основу продаје - правних лица исказана су у износу од 62.411 хиљада динара и у највећем делу односе се на:

Назив	-у хиљадама динара- 2012. година
Скупштина Општине, Врбас	6.449
ЈП Дирекција за изградњу ,Врбас	6.061
Центар за физичку културу "Драго Јововић", Врбас	3.285
Војводинапут – Бачкапут ад, Нови Сад	3.253
Општа болница Врбас	1.898
Бачкатранс у стечају ад, Врбас	1.535
Дом здравља Вељко Влаховић, Врбас	1.447
СТР Техномаркет, Врбас	1.313
Војводина промет доо, Врбас	1.162
Индустрија металних производа ад, Куцура	1.101
ФК Будућност-Савино Село	1.072
Фиград у стечају доо, Врбас	854
ЈП Врбас, Врбас	801
Предшколска установа Бошко Буха Врбас	756
МЗ Змајево Змајево	742
Атеље удружења ликовних уметника Врбас	679
Бетон НСД доо, Нови Сад	656
МЗ Бачко Добро Поље	639
ФК Обилић Змајево	583
Остали	28.125
Укупно:	62.411

У поступку ревизије, купцима правним лицима послати су захтеви за независном потврдом салда у износу од 35.298 хиљада динара. Од укупног износа, купци су потврдили потраживање од 6.529 хиљада динара, што чини свега 18,49% износа наведених потраживања. За неусаглашена салда није било могуће утврдити разлоге неусаглашености. У напоменама уз финансијске извештаје за 2012. годину нису обелодањене информације о неусаглашеним потраживањима.

Предузеће је на дан 31.12.2012. године извршило индиректан отпис потраживања од купаца у износу од 2.570 хиљада динара као ненаплатива, а да за то нема процену руководства у извесности наплате, како је предвиђено чланом 33. Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама (у даљњем тексту Правилник).

Такође, на дан 31.12.2012. године, Предузеће има 97.154 хиљаде потраживања од купаца која су старија од годину дана, односно 44% за које нам није документовано да је руководство Предузећа вршило процену извесности наплате, како је то Правилником дефинисано. У поступку ревизије нисмо могли да квантификујемо евентуалну ненаплативост потраживања на финансијски резултат Предузећа.

На основу изјаве одговорних у Предузећу, Правна служба квартално опомиње купце за наплату потраживања, а утужења истих врши уколико по опомени пред утужења (трећа опомена) не дају очекиване резултате.

6.4.2. Потраживања из специфичних послова

Потраживања евидентирана у износу од 292 хиљаде динара се односе на потраживања од запослених из 2003. године. Средства су дата као помоћ за куповину угља преко Синдикалне организације Предузећа, која нису враћена.

6.4.3. Друга потраживања

Друга потраживања евидентирана су у укупном износу од 7.346 хиљаде динара, а чине их потраживања од запослених у износу од 2.264 хиљаде динара и остала потраживања у износу од 5.082 хиљаде динара.

Потраживања од запослених се односе на новчане позајмице радницима из 2007. године. У евиденцији постоји спецификација са потписом радника да су исту новчану позајмицу примили, али нема сагласност радника о административној забрани за повраћај исте. Позајмљена средства радницима, која нису враћена, у смислу члана 105. Закона о раду, чине примања из радног односа.

Препорука 5:

Препоручује се Предузећу да покрене поступак повраћаја позајмљених новчаних средстава од запослених, а за невраћене позајмице обрачуна припадајуће порезе и доприносе на остала примања из радног односа.

Остала потраживања на да 31.12.2012. године у износу од 5.082 хиљаде динара чине потраживања од фондова за исплаћена боловања запосленим у износу од 2.162 хиљаде динара и погрешно књижена потраживања за дате авансе добављачима у износу од 2.920 хиљада динара.

6.5. Готовински еквиваленти и готовина

Назив	-у хиљадама динара-	
	2012. година	2011. година
Текући (пословни) рачуни	191	295
Прелазни рачун – платне картице	130	30
Укупно	322	325

Предузеће је извршило попис готовине и готовинских еквивалената са стањем на дан 31.12.2012. године.

Салда текућих рачуна исказаних у пословним књигама на дан 31.12.2012. године слажу се са салдима исказаним на последњим изводима пословних банака са којима је Предузеће пословало у 2012. години.

Предузеће је у 2012. години остварило промет преко пословних банака у износу од 440.000 хиљада динара, а највећи промет је остварило преко Банке Интеса ад, Београд (68%) и АИК Банке ад, Ниш (26%).

Због неликвидности, текући рачуни Предузећа су у периоду од 25.04.2012. до 14.12.2012. године у више наврата били у блокади, која је укупно трајала 57 дана.

У периоду блокаде Предузеће није уплаћивало све дневне пазаре на текући рачун, већ је део остварене готовине углавном користило за набавку горива за потребе возног парка. Тако је у 2012. години у време блокаде текућих рачуна, Предузеће набавило робу (гориво) и готовином платило у износу од 3.538 хиљада динара.

На основу наведеног, а из разлога што Предузеће остварени износ дневног пазара у износу од 3.538 хиљада динара није уплаћивало на свој текући рачун, већ је исти (у време блокаде текућих рачуна) користило за набавку робе, поступило је супротно члану 32. став 4., Закона о платном промету (Сл. гласник РС бр.43/2004, 62/2006, 111/2009.... и 31/2011).

6.6. Порез на додату вредност и активна временска разграничења

Порез на додату вредност и активна временска разграничења исказана у укупном износу од 19.878 хиљада динара односе се на:

-у хиљадама динара-

Назив	2012. година	2011. година
Потраживања за више плаћен ПДВ	947	
Разграничени порез на додату вредност	1.295	458
Активна временска разграничења		
- доприноси за пензијско и инвалидско осигурање	12.677	12.677
- одложени приходи камата	2.800	2.800
- разграничене премије осигурања	1.400	
- остала временска разграничења	759	
Укупно:	19.878	15.935

Порез на додату вредност у износу од 1.295 хиљада динара чини порез на додату вредност исказан на улазним рачунима за месец децембар 2012. године, који је евидентиран у пореској пријави за јануар 2013. године.

Активна временска разграничења - доприноси за пензијско и инвалидско осигурање и одложени приходи камата на дан 31.12.2012. године исказани су у укупном износу од 15.557 хиљада динара, а потичу из 2011. године, односно евидентирани су налогом за књижење 19826 од 31.12.2011. године уз истовремено повећање осталих непоменутих прихода за исти износ.

По објашњењу одговорних у Предузећу, наведени износ чине део неизмирених доприноса за пензијско и инвалидско осигурање запослених за 2011. годину у износу од 12.677 хиљада динара и припадајућа камата због неплаћања истих у износу од 2.800 хиљада динара, за које је Предузеће, позивајући се на Закључак Владе број 113-

584/2012 од 27.01.2012. године Министарству финансија поднело Захтев за регулисање неизмирених обавеза по основу доприноса за пензијско и инвалидско осигурање. Према поменутом Закључку, средства за ове намене Министарство финансија би требало да уплати на рачун буџета Републике Србије која су планирана Законом о буџету Републике Србије за 2012. годину.

Министарство финансија Управа за трезор је тек 04.05.2012. године објавило Преглед субјеката који су поднели Захтев за повезивање стажа на терет средстава буџета Републике Србије у којем је и ЈКП „Стандард“ Врбас.

Такође, Предузеће је у пословним књигама на дан 31.12.2012. године исказало Обавезе за доприносе за пензијско и инвалидско осигурање за 2011. годину, које би по образложењу одговорних у Предузећу, требало да измири Министарство финансија из рачуна буџета Републике Србије.

Из наведеног је видљиво, да Предузеће није имало основа за књижење у 2011. години, којим је повећало остале непоменуте приходе и активна временска разграничења, јер се није десио пословни догађај. Министарство финансија је Закључком дало начелну сагласност свим Привредним субјектима који послују са више од 50% државног капитала да ће наставити са повезивањем стажа, а средства су буџетом ограничена, па није извесно када и да ли ће Министарство финансија извршити повезивање стажа за све Привредне субјекте из Прегледа о поднетим захтевима.

До момента ове ревизије, Министарство финансија Управа за трезор није измирило доприносе за пензијско и инвалидско осигурање, односно није повезало стаж за запослене ЈКП „Стандард“ Врбас.

Због наведеног се констатује да је Предузеће у билансу стања на дан 31.12.2012. године више исказало активна временска разграничења у износу од 15.477 хиљада динара, а мање губитак (ранијих година) за исти износ.

Препорука 6:

Препоручује се Предузећу да изврши процену активних временских разграничења у складу са стварно насталим пословним догађајем и у пословним књигама спроведе одговарајућа књижења.

Разграничене премије осигурања у износу од 1.400 хиљада динара се односе на унапред плаћене трошкове премије осигурања за непокретности, ауто осигурање и колективно осигурање запослених за 2012. годину по Уговору о осигурању број 07-7499 од 20.08.2012. године.

Остала активна временска разграничења у износу од 759 хиљада динара се односе на ефекте уговорене валутне клаузуле по основу дугорочног кредита.

6.7. Капитал

Укупан капитал Предузећа на дан 31. децембар 2012. године има следећу структуру:

-у хиљадама динара-

Назив	2012. година	2011. година
Основни капитал:		
- државни капитал	71.592	71.592
Свега:	71.592	71.592
Нераспоређени добитак	4.307	1.661
Губитак	(49.455)	(49.455)
Укупно:	26.444	23.798

6.7.1. Основни капитал

Основни капитал представља државни капитал јавног предузећа кога је основала јединица локалне самоуправе – општина Врбас. Државни капитал обезбеђује се из јавних прихода и са његовим располагањем одлучује оснивач. Као оснивачи ЈКП „Стандард“, у регистру Агенције за привредне регистре уписани су Пројектно предузеће Врбас, Врбас и Општина Врбас. Оснивачи су уписани по Решењу бр. 69924/2005 од 30.06.2005. године.

Предузеће је покренуло поступак за измену података о оснивачу, с обзиром да Пројектно предузеће Врбас из Врбаса није ни било оснивач Предузећа као и упис (повећање) основног капитала код Агенције за привредне регистре захтевом број 04-2691 од 05.04.2013. године. Агенција за привредне регистре је Решењем број 39460/2013 од 11.04.2013. године одбила захтев Предузећа због непотпуне документације и упутила Предузеће да комплетира исту.

Почев од оснивања, Предузеће није вршило упис висине основног капитала у регистар надлежног органа, што није у складу са одредбама члана 1. става 4. Закона о јавним предузећима и обављању делатности од општег интереса („Службени гласник РС“, број 25/2000, 25/2002, 107/2005, 108/2005-исправка и 123/2007-др. Закон).

Препорука 7:

Препоручује се Предузећу да изврши регистрацију основног капитала, који је исказан у пословним књигама Предузећа, код Агенције за привредне регистре.

6.7.2. Нераспоређени добитак

Нераспоређени добитак на дан 31.12.2012.године у износу од 4.307 хиљада динара чини добит из претходне године и добит текуће године.

Промене на нераспоређеној добити у биле су следеће:

-у хиљадама динара-

	2012. година	2011. година
Стање на почетку године	1.661	
Нето добитак периода	2.646	1.661
Стање на крају године:	4.307	1.661

Органи Предузећа нису одлучивали о расподели добити.

6.7.3. Губитак

Губитак на дан 31.12.2012.године у износу од 49.455 хиљада динара чини губитак из претходних година.

6.8. Дугорочна резервисања

Промене на дугорочним резервисањима биле су следеће:

-у хиљадама динара-

	2012. година	2011. година
Резервисања за отпремнине		
Стање на почетку године	836	2.011
Искоришћени износи у току периода	(836)	(1.175)
Стање на крају године:	-	836

Предузеће има 250 запослених, а према презентованим подацима старосна структура запослених изгледа овако: 87 запослених је старости до 40 година, 83 запослена је старости од 40-50 година, 70 запослених је старости од 50-60 година и 10 запослених има више од 60 година старости.

У току 2012. године Предузеће није вршило обрачун резервисања за отпремнине иако према усвојеном Правилнику о рачуноводству и рачуноводственим политикама и захтевима МРС 19-Примања запослених, је предвиђено да се резервисања испитују на дан сваког биланса и коригују, тако да одражавају најбољу садашњу процену обавеза због чега се даје,

Препорука 8:

Препоручује се Предузећу да изврши процену могућих расхода по основу отпремнина и по том основу изврше резервисања за накнаде запосленима.

6.9. Дугорочни кредити

- у хиљадама динара-

	2012. година	2011. година
Дугорочни кредити у земљи		
-Ерсте банка ад, Београд	7.500	17.500
-Нуро-Адре-Адриа банка ад, Београд	5.114	8.744
	12.614	26244
Дугорочни кредити од инокредитора		
- RI Eastern European Finance B.V., Холандија	11.059	12.843
Укупно дугорочни кредити	23.673	39.087
Текуће доспеће дугорочних кредита (напомена 6.10)	(12.561)	(17.306)
Укупно:	11.112	21.781

Обавезе према Ерсте банци ад, Нови Сад у износу од 7.500 хиљада динара на дан 31.12.2012. године обухватају обавезе по Уговору о дугорочном кредиту број 10522020-5000068135 од 24.06.2010. године. Уговор је одобрен на износ од 30.000 хиљада динара, са роком враћања од 36 месеци, односно у 12 тромесечних рата од којих је прва доспела за наплату 28.09.2010. године, а последња 28.06.2013. године. Каматна стопа је фиксна и износи 16% годишње. Као средство обезбеђења по овом кредиту извршен је упис хипотеке на пословну зграду у Врбасу, улица Саве Ковачевића број 87 (Напомена 6.1.), дат наменски депозит у износу од 10.000 хиљада динара и закључен Уговор о солидарном јемству са ЈП Врбас-гас, Врбас. Дана 08.03.2012. године и 11.09.2012. године закључени су Анекси број I и II основног уговора у којима је наведено да ће се део наменског депозита до 50% укупног износа (до 5.000 хиљада динара) користити ради намирења доспелих рата (Напомена 6.2).

Обавезе према Нуро-Адре-Адриа банка ад, Београд у износу од 5.114 хиљада динара (54.286,00 CHF) на 31.12.2012. године обухватају обавезе по Уговору о дугорочном кредиту број L 2226/07 од 10.12.2007. године. Уговор је одобрен на износ од 190.000 CHF у динарској противвредности. Кредит се враћа у једнаким месечним ратама од којих је прва доспела за наплату 31.01.2008. године, а последња доспева 31.12.2014. године. Камата се плаћа по стопи која износи 6-месечни LIBOR плус 5,3% на годишњем нивоу односно ефективна каматна стопа на дан потписивања уговора је износила 8,94% на годишњем нивоу. Намена кредита је рефинансирање кредита за инвестиције. Као средство обезбеђења по овом кредиту извршен је упис хипотеке на пословну зграду у Врбасу, улица Маршала Тита број 112 (Напомена 6.1).

Обавезе према RI Eastern European Finance B.V., Холандија (Raiffeisen banka ад, Београд) у износу од од 11.059 хиљада динара (97.247,84 EUR) на 31.12.2012. године обухватају обавезе по Уговору о дугорочном кредиту број 111-502-96 од 10.07.2007. године. Уговор је одобрен на износ од 200.000 EUR у динарској противвредности. Кредит се отплаћује у 109 једнаких месечних рата, након истека периода мировања отплате главнице кредита од 6 месеци од дана повлачења кредита. Прва рата је доспела за наплату 30.04.2008. године, а последња доспева 28.04.2017. године. Каматна стопа по овом кредиту на дан закључења Уговора износи 6-месечни EURORIBOR плус 3% на годишњем нивоу. Као средство

обезбеђења по овом кредиту извршен је упис хипотеке на пословну зграду у Врбасу, улица Саве Ковачевића број 87 (Напомена 6.1).

Обавезе по дугорочним кредитима са валутном клаузулом процењују се по средњем курсу стране валуте на дан билансирања.

Део обавеза по дугорочним кредитима који доспева за плаћање у року од годину дана од дана годишњег билансирања исказује се на краткорочним обавезама као део дугорочних обавеза који доспева до једне године.

6.10. Краткорочне финансијске обавезе

- у хиљадама динара-

Назив	2012. година	2011. година
Краткорочни кредити у земљи	16.660	8.333
Део дугорочних кредита који доспева до једне године (Напомена 6.9)	12.561	17.306
Обавезе по основу зајмова	6.336	5.724
Остале краткорочне финансијске обавезе	2.217	7.443
Укупно:	37.774	38.806

Обавезе по краткорочним кредитима у земљи у износу од 16.600 хиљада динара у целости се односе на обавезе према АИК банци ад, Ниш са којом је дана 03.08.2012. године закључен Уговор о кредиту број 105830452054145791. Уговором су одобрена средства у износу од 20.000 хиљада динара, са роком враћања од 12 једнаких месечних рата, где последња рата доспева 03.08.2013. године, уз камату 1,5% месечно. Испуњење обавезе по кредиту је обезбеђено солидарним јемством ЈП Врбас-гас, Врбас, као и закључењем уговора о приступу дугу од стране ЈП Врбас-гас, Врбас и Центра за физичку културу Драго Јововић, Врбас.

Део дугорочних кредита који доспева до једне године у износу од 12.561 хиљаду динара обухвата обавезе по дугорочним кредитима које доспевају за плаћање у 2013. години:

- у хиљадама динара-

Назив	2012. година
-Ерсте банка ад, Нови Сад	7.500
-Нуро-Alpe-Adria банка ад, Београд	2.557
- RI Eastern European Finance B.V., Холандија	2.504
Укупно:	12.561

Обавезе по основу зајмова у износу од 6.336 хиљада динара обухватају:

- у хиљадама динара-

Назив	2012. година
Обавезе према ЈП Врбас-гас, Врбас по:	
-уговору број 01-1031 од 30.06.2010. године	1.500
-уговору број 01-1039 од 02.07.2010. године	3.500
-уговору број 01-1668 од 29.11.2012. године	1.000
-позајмица ЈП Врбас-гас, Врбас	136
-позајмица Синдикалне организације ЈКП Стандард, Врбас	200
Укупно:	6.336

Обавезе према ЈП Врбас-гас, Врбас су настале по основу Уговора о краткорочној позајмици, за одржавање текуће ликвидности, са роком враћања од три месеца од дана закључења уговора, уз плаћање камате у висини затезне камате у складу са Законом о висини стопе затезне камате.

Обавезе по позајмици од Синдикалне организације ЈКП Стандард, Врбас у износу од 200 хиљада динара на 31.12.2012. године су обавезе по Уговору о краткорочној позајмици од 27.12.2011. године. Уговор је закључен на износ од 650 хиљада динара, без камате, а намена средстава из уговора је одржавање текуће ликвидности.

Остале краткорочне финансијске обавезе у износу од 2.217 хиљада динара у највећој мери се односе на обавезе према Ерсте банци ад, Нови Сад у износу од 2.057 хиљада динара. Обавезе према Ерсте банци ад, Београд су обавезе по Уговору о краткорочном оквирном кредиту по текућем рачуну број 3212376, закљученом дана 10.11.2011. године којим је одобрен износ од 2.500 хиљада динара са обавезом враћања 11.11.2012. године, уз каматну стопу која је променљива и у моменту уговарања износи 1 месечни BELIBOR плус 10% на годишњем нивоу, односно ефективна каматна стопа је била 21,52% годишње.

6.11. Обавезе из пословања

- у хиљадама динара-

Назив	2012. година	2011. година
Обавезе из пословања		
Обавезе према добављачима	101.692	92.037
Остале обавезе из пословања	89.813	63.577
	191.505	155.614
Обавезе из специфичних послова		
Обавезе по основу комисионе продаје	367	347
Остале обавезе из специфичних послова		650
	367	997
Укупно:	191.872	156.611

Обавезе према добављачима

Обавезе према добављачима на дан 31.12.2012. године износе 101.692 хиљада динара и у највећем делу се односе на следеће повериоце:

Назив	2012. година
ЈВП Воде Војводине, Нови Сад	22.340
ЈП Врбас-гас, Врбас	18.484
Покрајински секретаријат за пољопривреду, Нови Сад	8.406
Електровојводина доо, Нови Сад, РЈ Врбас	5.985
МД комерц доо, Нови Сад	3.891
Услуга ад, Бачка Топола	3.276
Институт за јавно здравље Војводине, Нови Сад	3.137
Мима комерц доо, Земун	3.039
Нафтна индустрија Србије ад, Нови Сад	2.664
Интергранд доо, Бачко Добро Поље	2.180
Тиккурила Зорка доо, Шабац	2.116
Термо-сервис Хорњак сзр, Врбас	1.785
Сигнал доо, Сомбор	1.609
Ерион доо, Нови Сад	1.593
Геоинжењеринг БГП доо, Београд	1.283
Виклер ковач доо, Руски Крстур	1.189
Envirotech доо, Кикинда	1.171
Ђорђевић Петар аутопревозник, Уб	1.038
Дом здравља Вељко Влаховић, Врбас	1.029
Остали добављачи у земљи (361 комитент)	15.477
Укупно:	101.692

Предузеће је извршило попис обавеза према добављачима у оквиру редовног годишњег пописа са стањем на дан 31. децембар 2012. године.

Тестирањем усаглашености стања обавеза према добављачима на дан 31.12.2012. године обухваћено је 27 добављача са укупним салдом у износу од 90.906 хиљада динара односно 89,39% обавеза према добављачима. Путем независне потврде салда констатована су неслагања у износу од 11.870 хиљада динара односно 11,67% од укупних обавеза према добављачима (од 101.692 хиљаде динара).

Остале обавезе из пословања

Остале обавезе из пословања у износу од 89.813 хиљада динара на дан 31.12.2012. године обухватају:

- у хиљадама динара-

Назив	Стање обавеза на 31.12.2012.
-обавезе према Републичкој дирекцији за робне резерве, Београд	80.257
-обавезе за трошкове утужења купаца	5.468
-примљени аванси од купаца	4.080
-више плаћена потраживања за накнаду штете	8
Укупно:	89.813

Влада Републике Србије сваке године закључком одређује количине мазута и кориснике којима се мазут даје на зајам, посредством Републичке дирекције за робне резерве, Београд (у даљем тексту Дирекција). Корисници зајма, углавном топлане, закључују уговоре о зајму уз обавезу да позајмљену количину врате у року од 60 дана. Уколико се мазут не врати у року, Дирекција се намирује реализацијом соло меница до пуне тржишне вредности позајмљене робе.

Обавезе према Дирекцији у износу до 80.257 хиљада динара на дан 31.12.2012. године су настале по основу следећих уговора о зајму:

Број Уговора	Датум закључења Уговора	Ипоручена количина у килограмима	Цена по килограму у динарима	Свега у хиљадама динара
338-13	05.02.2010.	374.420	48,46	18.144
339-506	11.11.2010.	118.800	49,32	5.859
338-2769	15.11.2011.	593.440	70,71	41.962
338-2516	07.12.2012	217.100	67,00	14.546
		1.303.760		80.257

Обавезе за трошкове утужења купаца у износу од 5.468 хиљада динара се односе на судске трошкове који су наплаћени од купаца, а нису уплаћени суду.

Примљени аванси у износу од 4.080 хиљада динара су преплате на рачунима купаца.

Обавезе из специфичних послова

Обавезе из специфичних послова у износу од 367 хиљада динара на 31.12.2012. године су обавезе по основу комисионе продаје по Уговору о привременој остави, закључен 03.12.2008. године са ЈКП Лисје, Нови Сад. Уговором се регулишу међусобни односи о продаји погребне опреме које су власништво оставодавца ЈКП Лисја, Нови Сад.

6.12. Остале краткорочне обавезе

Остале краткорочне обавезе на дан 31.12.2012. године износе 71.910 хиљада динара и представљене су следећом табелом:

- у хиљадама динара-

Назив	2012. година	2011. година
Обавезе за нето зараде и накнаде зарада, осим накнада зарада које се рефундирају	10.401	19.936
Обавезе за порез на зараде и накнаде зараде на терет запосленог	2.111	5.928
Обавезе за доприносе на зараде и накнаде зарада на терет запосленог	25.727	13.741
Обавезе за порезе и доприносе на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	25.252	14.454
Обавезе за нето накнаде зарада које се рефундирају	189	239
Обавезе за порезе и доприносе на накнаде зарада на терет запосленог које се рефундирају	644	259
Обавезе за порезе и доприносе на накнаде зарада на терет послодавца које се рефундирају	416	74
Свега	64.740	54.631
Обавезе по основу камата и трошкова финансирања	1.439	628
Обавезе према члановима управног и надзорног одбора	60	234
Обавезе према физичким лицима за накнаде по уговорима	25	
Обавезе за обуставе из нето зарада запослених	5.027	2.605
Обавезе за чланарине	619	
Остале обавезе		314
Свега	7.170	3.781
Укупно:	71.910	58.412

Обавезе за нето зараде и накнаде зарада у износу од 10.401 хиљада динара односе се на неисплаћени други део зараде за новембар и зарада за децембар 2012. године, који су исплаћени у фебруару односно марту 2013. године.

Обавезе за порез на зараде и накнаде зараде на терет запосленог у износу од 2.111 хиљада односе се на неисплаћени порез на зараде за други део зараде за новембар и зараде за децембар 2012. године, који су исплаћени у фебруару односно марту 2013. године.

Обавезе за доприносе на зараде и накнаде зарада на терет запосленог и на терет послодавца у износу од 50.979 хиљада динара чине обрачунате а неуплаћене обавезе на зараде из 2010, 2011 и 2012. године и то доприносе на терет запосленог: за пензијско и инвалидско осигурање у износу од 16.717 хиљада динара, допринос за здравствено осигурање у износу од 8.258 хиљада динара и допринос за осигурање од незапослености у износу од 1.351 хиљаду динара, као и доприносе на терет послодавца: за пензијско и инвалидско осигурање у износу од 16.542 хиљада динара, допринос за здравствено

осигурање у износу од 6.875 хиљада динара и допринос за осигурање од незапослености у износу од 1.236 хиљада динара.

У поступку спровођења ревизорских процедура утврђено је да је Предузеће у току 2012. године редовно месечно вршило обрачун и евидентирање нето зарада са припадајућим порезима и доприносима на терет запосленог и на терет послодавца, а да је редовно месечно вршило исплате нето зарада запосленима са уплатом припадајућег пореза на зараде закључно са првим делом новембарске зараде 2012. године. Предузеће није извршило уплате доприноса на одговарајуће рачуне јавних прихода у укупном износу од 50.979 хиљада динара (из 2010. године у износу од 605 хиљада динара, из 2011. године у укупном износу од 22.023 хиљада динара и из 2012. године у укупном износу од 28.351 хиљада динара) и на тај начин поступило супротно члану 101. Закона о порезу на доходак грађана („Службени гласник РС“ број 24/2001, 80/2002, 135/2004, 62/2006, 65/2006, 31/2009, 44/2009 и 18/2010), као и члану 51. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање („Службени гласник РС“ број 84/2004, 61/2005, 62/2006 и 5/2009), по коме је послодавац дужан да доприносе за обавезно социјално осигурање обрачуна и уплати истовремено са исплатом зараде, а ако не врши исплату зараде до 30. у текућем месецу за претходни месец, дужан је да најкасније до тог рока обрачуна и уплати порезе и доприносе за претходни месец на најнижу месечну основицу доприноса.

Предузеће је поднело Захтев за регулисање неизмирених обавеза по основу доприноса за пензијско и инвалидско осигурање (број 181-1043/2010-02 од 12.05.2010. године и број 181-667/2011-02 од 20.07.2011. године), а у складу са Процедуром о начину регулисања неуплаћених доприноса за пензијско и инвалидско осигурање за поједине привредне субјекте на терет средстава буџета Републике Србије (број 414-00-28/2010-01 од 08.03.2010. године и 414-00-418/2011-07 од 14.06.2011. године).

Министарство финансија, Управа за трезор је 24. маја 2010. године извршила пренос средстава за пензијско и инвалидско осигурање у укупном износу од 12.336 хиљада динара за 2009. годину и 6.117 хиљада динара за 2010. годину, према Записницима о усаглашавању стања дуга сачињеном од стране Пореске управе.

Предузеће је са даном 25.04.2013. године измирило обавезе за зараде: нето зарада I део фебруар 2013. године, порез на доходак фебруар 2013. године и доприносе закључно са мартом 2013. године. Редовним измирењем текућих обавеза, Предузеће у складу са Законом о условном отпису камате и мировању пореског дуга („Службени гласник РС“ број 119/12) стиче услове за мировање дуга по основу пореза и доприноса и његово одлагање за плаћање почев од 01.01.2015. године, на 24 месечне рате без средстава обезбеђења.

Прекршајни суд у Новом Саду је 30.09.2011. године донео пресуду број II 28ПР број 1-1242/11 којом је утврђена кривица и одређена новчана казна за Предузеће и одговорно лице Предузећа, пошто у периоду фебруар 2010. године – април 2011. године нису истовремено са исплатама нето зарада запосленима уплатили порезе и доприносе.

Такође, Пореска управа филијала Врбас је дана 18.06.2012. године, Прекршајном суду Нови Сад одељење у Врбасу, поднела Захтев за покретање прекршајног поступка бр. 314-218-53/2012-05 због тога што Предузеће није до 30-тог у месецу за претходни месец измирило доприносе за обавезно социјално осигурање за запослене на најнижу прописану основицу за месеце: јун, јул, август, септембар, октобар, новембар и децембар 2011. године и јануар и фебруар 2012. године, чиме је поступио супротно одредбама члана 51. став 3. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање („Сл. гласник РС“ бр. 84/04...101/11). До момента ревизије поступак није окончан.

Обавезе по основу камата и трошкова финансирања у износу од 1.439 хиљада динара односе се на обавезе за камате по примљеним кредитима и то према АИК банци ад, Ниш у износу од 643 хиљада динара и Ерсте банци ад, Нови Сад у износу од 306 хиљада динара, као и обавезе за камате према Републичкој дирекцији за робне резерве у износу од 293 хиљада динара и ДДОР Нови Сад а.д.о. у износу од 197 хиљада динара.

6.13. Обавезе по основу пореза на додату вредност и осталих јавних прихода и пасивна временска разграничења

-у хиљадама динара-		
Назив	2012. година	2011. година
Обавезе за порез на додату вредност	17	1.690
Обавезе за порезе, царине и друге дажбине из набавке или на терет трошкова	2.751	2.020
Остале обавезе за порезе, доприносе и друге дажбине	509	
Пасивна временска разграничења:		
-одложени приходи и примљене донације	213.957	209.370
-остала пасивна временска разграничења	772	262
Укупно:	218.006	213.613

Обавезе за порез на додату вредност у износу од 17 хиљада динара су обавезе за порез на додату вредност по основу расхода основних средстава и материјала, а за који износ је требало умањити потраживања за порез на додату вредност при изради пореске пријаве за ПДВ за децембар 2012. године.

Остале обавезе за порезе, доприносе и друге дажбине у износу од 2.751 хиљада динара обухватају обавезе за порезе на имовину у износу од 2.736 хиљада динара и обавезе за накнаду за грађевинско земљиште у износу од 15 хиљада динара.

Остале обавезе за порезе, доприносе и друге дажбине у износу од 509 хиљаде динара обухватају укалкулисане обавезе за порезе и доприносе на накнаде члановима управног одбора и на накнаде по уговорима о делу.

Одложени приходи и примљене донације у износу од 213.957 хиљада динара се односе на примљена средства која се евидентирају у складу са МРС-20 Рачуноводствено обухватање државних давања и обелодањивања државне помоћи.

Промене на одложеним приходима и примљеним донацијама биле су следеће:

	2012. година	2011. година
Стање на почетку године	209.370	142.837
Корекција почетног стања		70.410
Кориговано почетно стање	209.370	213.247
Повећање у 2012. години	24.946	
Смањење у корист прихода - амортизација	(15.431)	(3.876)
Смањење у корист прихода – порез на додату вредност у фактурама уплаћеним добављачима	(4.928)	
Стање на крају године:	213.957	209.370

У току 2012. године Предузеће је примило донације у износу од 24.946 хиљада динара и то од оснивача Општине Врбас у износу од 17.232 хиљада динара, Дирекције за изградњу града Врбаса у износу од 7.499 хиљада динара и Фонда за заштиту животне средине, Београд у износу од 215 хиљада динара.

Примљена донација од Дирекције за изградњу града Врбаса у износу од 7.499 хиљада динара се односи на преузети објекат водоводне мреже по фактури број 115/12 од 27.11.2012. године, чија набавна вредност износи 6.249 хиљада динара (Напомена 6.1.). Наведени износ примљених донација садржи претходни порез на додату вредност у износу од 1.250 хиљада динара, који је Предузеће искористило као претходни порез по пореској пријави за новембар 2012. године.

За искоришћени порез на додату вредност у износу од 1.250 хиљада динара Предузеће није извршило смањење одложених прихода и примљених донација због чега су исти у билансу стања на дан 31.12.2012. године више исказани, а мање остали пословни приходи (приходи по основу донација), односно добит јавног предузећа, за наведени износ.

Препорука 9:

Препоручује се Предузећу да у својим пословним књигама изврши књижење у складу са насталим пословним догађајем, односно да смањи одложене приходе и примљене донације за износ искоришћеног пореза на додату вредност и повећа остале пословне приходе (приходе по основу донација), односно добит јавног предузећа, за наведени износ.

Остала пасивна временска разграничења исказана у износу од 772 хиљаде динара на дан 31.12.2012. године односе се на разграничене обавезе за порез на додату вредност и обухватају обавезе за порез на додату вредност по издатим фактурама које се евидентирају у текућем обрачунском периоду, а обавезе за порез на додату вредност настаје у наредном обрачунском периоду.

6.14. Ванбилансна евиденција

Ванбилансну евиденцију чини:

- у хиљадама динара-

Назив	2012. година	2011. година
Туђа роба	59.057	24.542
Приступање дугу (потенцијална обавеза)	110.000	
Дате менице	107.168	
Укупно:	276.225	24.542

Туђа роба

Туђа роба у износу од 59.057 хиљада динара, се односи на преузет мазут по Уговорима од Републичке дирекције за робне резерве (у даљњем тексту Дирекција) у току грејне сезоне.

Предузеће, поред ванбилансне евиденције, у својим пословним књигама за преузети мазут задужује залихе материјала (рачун 101) уз истовремено одобрење осталих обавеза из пословања (рачун 439).

Приликом преузимање мазута, Предузеће са Дирекцијом закључује Уговор по којем се обавезује да ће исти вратити до одређеног рока, при чему Дирекцији даје менице и менично овлашћење као обезбеђење плаћања.

Због невраћања уговорених (преузетих) количина мазута Дирекција је поднела менице на наплату, па су ради неликвидности, текући рачуни Предузећа, у 2012. години били у блокади 57 дана. (Напомена 6.5).

Приступање дугу (потенцијална обавеза)

- На основу Одлуке Управног одбора број 04-2401 од 16.03.2012. године, Предузеће је дана 19.04.2012. године са АИК Банком ад, Ниш Филијала Врбас, закључило Уговор о приступању дугу број 10583045502577288/3 Центра за физичку културу „Драго Јововић“ Врбас према-АИК Банци ад, Ниш Филијала Врбас, на износ од 40.000 хиљада динара (359.636,23 ЕУР).

Као приступилац дугу, Предузеће се обавезује да АИК Банци ад, Ниш Филијала Врбас, у својству солидарног дужника, испуни обавезе Центра за физичку културу „Драго Јововић“ Врбас у целости, по основу главнице и свих уговорених обавеза, под условима дефинисаним Уговором о кредиту закљученим између АИК Банке ад, Ниш Филијала Врбас и Центра за физичку културу „Драго Јововић“ Врбас.

У ту сврху, а у складу са Закона о платном промету, (Службени гласник РС бр. 43/2004 ....31/2011) и Одлуке о општим правилима за обављање директних задужења по основу овлашћења (Сл. гласник РС бр. 6/10), Предузеће предаје АИК Банци ад, Ниш Филијала Врбас овлашћења директног задужења и соло менице са клаузулом

„без протеста“ и меничним овлашћењем, да АИК Банка ад, Ниш Филијала Врбас исте може поунити сагласно критеријумима из Уговора и поднети на наплату.

- Такође, дана 10.10.2012. године, Предузеће је са АИК Банком ад, Ниш Филијала Врбас закључило Уговору о приступању дугу бр. 10583045502577288/3 по којем је приступило дугу Дужника из Уговора о кредиту за одржавање ликвидности и финансирање обртних средстава у 2012. години закљученог између АИК банке и ЈП Врбас-Гас за дистрибуцију природног гаса, Врбас на износ од 70.000 хиљада динара. Закључењу Уговора о приступању дугу претходила је Одлука Управног одбора Предузећа број 04-8586/1 од 26.09.2012. године. Предузеће, као приступилац дугу и по овом Уговору предаје АИК банци овлашћења директног задужења и соло менице са клаузулом „без протеста“ и меничним овлашћењима да АИК банка исте може поунити сагласно критеријумима из Уговора.

- На основу Одлуке Управног одбора број 04-9568/5 од 01.12.2011. године, Предузеће је са АИК Банком ад, Ниш Филијала Врбас 29.12.2011. године закључило Уговору о јемству број 105830458002484066/1 по којем јемчи за обавезе Јавног предузећа за превоз путника Врбас према АИК Банци ад, Ниш Филијала Врбас по Уговору о кредиту за набавку основних средстава у износу од 30.000 хиљада динара (288.833,13 ЕУР-а), закљученог истог дана на рок од 60 месеци.

У Напоменама уз финансијске извештаје за 2012. годину Предузеће није обелоданило потенцијалне обавезе по основу приступања дугу, односно јемству за обавезе Центра за физичку културу Драго Јововић Врбас у износу од 40.000 хиљада динара, ЈП Врбас-Гас за дистрибуцију природног гас Врбас у износу од 70.000 хиљада динара и Јавног предузећа за превоз путника Врбас у износу од 30.000 хиљада динара, према АИК Банци ад, Ниш Филијала Врбас, у складу са МРС 37 - Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина.

- Предузеће је и у 2013. години са АИК Банком ад, Ниш Филијала Врбас закључило још један Уговору о приступању дугу број 105830458002591057/2 од 11.04.2013. године по којем је приступило дугу Дужника из Уговора о кредиту за основна средства закљученог између АИК банке и Јавног предузећа за превоз путника Врбас на износ од 20.000 хиљада динара (178.899,36 ЕУР-а). Закључењу Уговора о приступању дугу претходила је Одлука Управног одбора Предузећа број 04-1980/1 од 11.04.2013. године. Предузеће, као приступилац дугу, предаје АИК банци овлашћења директног задужења и соло менице са клаузулом „без протеста“ и меничним овлашћењима да АИК банка исте може поунити сагласно критеријумима из Уговора

За закључење горе наведених Уговора о приступању дугу у укупном износу од 130.000 хиљада динара и Уговора о јемству у износу од 30.000 хиљада динара, Предузеће није имало сагласност Оснивача, што је супротно одредбама члана 27. став 1. Тачка 2. Закона о јавним предузећима и обављању делатности од општег интереса

Дате менице

Дате менице на дан 31.12.2012. године у износу од 107.168 хиљада динара се односе на дате менице Дирекцији за робне резерве у износу од 103.475 хиљаде динара, по уговорима о преузимању мазута и менице у износу од 3.693 хиљаде динара дате повериоцу МД Комерц доо, Нови Сад по основу обавеза из купопродајног односа.

7. БИЛАНС УСПЕХА

Предузеће је у извештајном периоду остварило добитак пре опорезивања у износу 2.940 хиљаде динара, као разлику укупних прихода у износу 430.028 хиљада динара и укупних расхода у износу 427.088 хиљада динара.

У сегменту пословних и осталих прихода и расхода Предузеће је остварило добитак, док је у оквиру финансијских прихода и расхода остварило губитак, што је приказано у следећој табели:

-у хиљадама динара-			
Приходи и расходи	Приходи	Расходи	Добитак/Губитак
Пословни	401.446	388.887	12.559
Финансијски	3.559	17.937	(14.378)
Остали	25.023	20.264	4.759
Укупно:	430.028	427.088	2.940

Кад се износ добитка пре опорезивања у износу од 2.940 хиљада динара умањи за порески расход периода у износу од 294 хиљаде динара добије се нето добитак у износу 2.646 хиљада динара.

7.1. Пословни приходи

Пословне приходе Предузеће остварује обављањем комуналне делатности на територији Врбаса и насељених места у општини Врбас и то: пречишћавање и дистрибуција воде, пречишћавање и одвођење атмосферских и отпадних вода, производња и дистрибуција топлотне енергије, као и управљање дистрибутивним системом за топлотну енергију и снабдевање топлотном енергијом тарифних купаца, одржавање чистоће и уређење депонија, уређење и одржавање зелених површина, уређивање и одржавање гробља и сахрањивање, одржавање пијаца и пружање услуга на њима, одржавање јавних чесми у Врбасу и насељеним местима општине Врбас и друге делатности од локалног интереса које се поверавају путем уговора, за које је ЈКП „Стандард“ Врбас регистровано.

У 2012. години Предузеће је од Центра за физичку културу „Драго Јововић“ из Врбаса преузело део пружања грејних услуга корисницима које је до тада пружао овај центар.

Пословне приходе чине:

-у хиљадама динара-		
Назив	2012. година	2011. година
Приходи од продаје	367.668	306.739
Остали пословни приходи	33.778	32.837
Укупно:	401.446	388.887

7.1.1. Приходи од продаје

Приходи од продаје чине приходи од продаје услуга из основне делатности Предузећа у износу од 360.571 хиљада динара (91,58%) и приходи од продаје робе на домаћем тржишту (продаја контејнера, канти и врећа за смеће, погребне опреме, свећа и цвећа) у износу од 7.097 хиљада динара.

Приходе од продаје услуга на домаћем тржишту у износу од 360.571 хиљада динара чине приходи остварени од услуга испоруке воде, грејања и изношења смећа у износу од 283.576 хиљада динара (78,65%), одржавање зелених површина, хигијене јавних површина, уређења и одржавања депонија, гробаља, атмосферске канализације, еко чесми, фонтана и послови из домена путне привреде у износу од 59.892 хиљаде динара (16,6%) и приходи од пијачарине и пружања услуга трећим лицима (санирање дивљих депонија, крчење неприступачних терена, утовари и одвоз земље и другог отпада, кошење, грабуљање, прикључци на јавну водоводну мрежу и др.) у износу од 10.958 хиљада динара (4,75%).

Предузеће је у неколико наврата током 2012. године мењало цене услуга:

Општинско веће општине Врбас је на седници одржаној 24.08.2012. године Решењем бр. 06.3-123/2012-III/02 дало сагласност на Одлуку Управног одбора Предузећа број 04-533/1-б од 08.06.2012. године за повећање цена грејања по м² од 11,25% по корисницима (физичка и правна лица).

Општинско веће општине Врбас је на седници одржаној 24.08.2012. године решењем број 06.03-124/2012-III/02 дало сагласност на Одлуку Управног одбора Предузећа број 04-5331/1-ц од 08.06.2012. године за повећање цена изношења и депоновања смећа од 11% по корисницима.

Општинско веће општине Врбас је на седници одржаној 24.08.2012. године решењем број 06.3-122/2012-III/02 дало сагласност на Одлуку Управног одбора Предузећа број 04-5331/1-а од 08.06.2012. године за повећање цена производње и дистрибуције воде у м³ од 12,90% по корисницима.

Одлуком Управног одбора бр.04-1271/1-а од 10.02.2012. године, 04-1271/1-б од 10.02.2012. године и бр. 04-8711/1-1 од 28.09.2012. године утврђене су цене резервације пијачног простора за 2012. годину.

Цене резервације на пијаци за сва лица остале су непромењене за 2012. годину у односу на 2011. годину, осим за расхладне витрине које су за 16,67% смањене, док су цене за резервацију тезге за сва регистрована лица повећане за 5,20%, а резервација веће коцке повећане су за 7,14 %. Цене резервације за продају сезонске робе (расада, повртларских култура) су смањене од 20 - 25%.

Општинско веће општине Врбас је на седници одржаној 14. децембра 2012. године решењем бр. 06.3-209/2012-III/02 дало је сагласност на Одлуку Управног одбора бр. 04-10807/2 од 30.11.2012. године за смањење цене грејања од 40% по м² за кориснике пословног простора.

Остварени приходи од продаје услуга у 2012. години на домаћем тржишту у износу од 360.571 хиљаду динара приказани су следећом табелом:

Назив	У хиљадама динара	Учешће у %
Приходи – ЈП Дирекција за изградњу Врбас	44.682	12,39
Приходи од одржавања атмосферске канализације	2.902	0,80
Приходи од одржавања еко чесми у насељеним местима	2.785	0,77
Приходи од одржавања фонтане у центру Врбаса	204	0,06
Приходи од одржавања хигијене јавних површина	10.821	3,00
Приходи од одржавања градског гробља	3.099	0,87
Приходи од одржавања банкина –машинско уређење	185	0,05
Приходи од кошења, резивања, крчења растиња	4.057	1,12
Приходи од санација ударних рупа и путних јаркова	3.116	0,87
Приходи од обележавања вертикалне саобраћ.сигнализације	3.050	0,84
Приходи од обележавања хоризонталне саобр.сигнализације	2.000	0,55
Приходи од дирекције СО	3.314	0,92
Приходи од одржавања дрвећа-са палтформама	1.783	0,50
Приходи од одржавања путева у зим.периоду	7.366	2,04
Приходи –Скупштина општине Врбас	15.210	4,22
Приходи од одржавања зелених површина	12.130	3,36
Приходи од одржавања депонија	3.080	0,86
Приходи од пијачарина	6.145	1,70
Приходи од дневне пијачарине	2.775	0,76
Приходи од резервација пијачног простора	3.370	0,94
Приходи од редовних услуга-домаћинства	207.314	57,50
Приходи од редовних услуга –правна лица	76.262	21,15
Приходи од осталих услуга	10.958	3,04
УКУПНО:	360.571	100,00

7.1.2. Остали пословни приходи

Остали пословни приходи исказани у износу од 33.778 хиљада динара односе се на:

Назив	-у хиљадама динара-	
	2012. година	2011. година
Приходи од дотација	4.000	
Приходи по основу условљених донација	27.752	30.821
Приходи од закупа	2.026	2.016
Укупно:	33.778	32.837

Приходи од дотација

Приходи од дотација у износу од 4.000 хиљада динара се односе на средства примљена из буџета Општине Врбас за исплату новчаних обавеза за 23 запослена радника, која су тужила Предузеће за неисплаћени регрес у периоду 2006.-2009. година. Решењем

Основног суда Нови Сад, Судска јединица Врбас, посл. бр. П1-2037/10 од 10.11.2010. године дат је налог за исплату главног дуга за регрес у износу од 2.524 хиљаде динара, затезне камате у износу од 745 хиљада динара, судских трошкова у износу од 618 хиљада динара и трошкове адвокатских услуга тужилаца у износу од 155 хиљада динара.

Приходи по основу условљених донација

Структура прихода по основу условљених донација у 2012. години:

Назив	2012. година
Приходи по основу донација за извођење јавних радова	7.393
Приходи по основу смањења одложених прихода и примљених донација за износ ПДВ садржаног у примљеним фактурама за набавку опреме и материјала из донација (Напомена 6.13)	4.928
Приходи по основу смањења одложених прихода и примљених донација за обрачунату амортизацију основних средстава набављених из донација (Напомена 6.13)	15.431
Укупно:	27.752

Приходи по основу донација за извођење јавних радова су остварени из буџета Општине Врбас у износу од 7.393 хиљада динара. Средства су примљена по основу четири закључена Уговора:

- Уговор број 0401-10169-36/2012 од 20.04.2012. године, закључен између Националне службе за запошљавање, Филијала Нови Сад и ЈКП Стандард, Врбас. Предмет уговора је запошљавање лица са евиденције Националне службе за запошљавање ради спровођења Пројекта јавног рада: изградња дела тротоара у насељеном месту Равно село, општина Врбас. По овом основу су примљена средства у износу од 757 хиљада динара и ангажовано је 5 незапослених лица у периоду 23.04.-23.08.2012. године.

- Уговор о спровођењу јавног рада од 23.04.2012. године, заведен под бројем 08-5737 од 21.06.2012. године, закључен између Покрајинског секретаријата за рад, запошљавање и равноправност полова, Нови Сад, Општине Врбас и ЈКП Стандард, Врбас. Предмет уговора је запошљавање лица са евиденције Националне службе за запошљавање ради спровођења Пројекта јавног рада: реконструкција тротоара у општини Врбас. Уговор је допуњен Анексом Уговора, број 06.2-915/2012-II-02 од 26.07.2012. године, којим је повећан број ангажованих лица. По овом основу су примљена средства у износу од 5.791 хиљада динара и ангажовано је 40 незапослених лица (25 квалификованих и 15 неквалификованих радника) у периоду од 24.04.-23.06.2012. године и Анексом 20 незапослених лица (12 квалификованих и 8 неквалификованих радника) у периоду од 26.07.-25.08.2012. године.

- Уговор о спровођењу јавног рада од 23.08.2012. године, заведен под бројем 08-7736 од 30.08.2012. године, који је закључен између Општине Врбас и ЈКП Стандард, Врбас, ради спровођења Пројекта јавног рада: реконструкција тротоара у општини Врбас. По овом основу су примљена средства у износу од 238 хиљада динара и ангажовано је 7 незапослених лица (4 квалификована и 3 неквалификована радника) у периоду од 23.08.-23.09.2012. године.

- Уговор о финансирању запошљавања приправника који је заведен под бројем 08-1982 од 11.10.2012. године, а на основу Одлуке о финансирању запошљавања приправника на одређено време број 06.2-11919/20123-III/02 од 01.10.2012. године коју је донео председник Општине Врбас. Уговор је закључен између Општине Врбас, ЈКП Стандард, Врбас, Националне службе за запошљавање, Филијала Нови сад и приправника. Предмет уговора је запошљавање приправника, на одређено време у трајању од 9 до 12 месеци, у зависности од стручне спреме приправника. По овом основу су примљена средства у износу од 607 хиљада динара и запослено укупно 13 приправника у 2012. години.

Приходи од закупа

Приходи од закупа у износу од 2.026 хиљада динара односе се на приход од закупа земљишта у износу од 351 хиљаду динара по Уговору бр.04-1735 од 10.03.2011. године, закључен са физичким лицем, приход од закупа пословног простора у износу од 599 хиљада динара по Уговорима бр. 04-9842 од 31.12.2010. и бр. 04-6051 од 29.06.2012. године, закљученим са правним лицима, приход од закупа нових гробних места у износу од 778 хиљада динара по закљученим Уговорима са физичким лицима и приход од 328 хиљада динара за закуп тезги на пијаци.

7.2. Пословни расходи

Пословни расходи су исказани у износу 388.887 хиљада динара, а чине их следећи расходи:

- у хиљадама динара-

Назив	2012. година	2011. година
Набавна вредност продате робе	4.871	5.465
Трошкови материјала	153.483	135.405
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	175.994	152.407
Трошкови амортизације	19.536	19.726
Остали пословни расходи	35.003	24.828
Укупно:	388.887	337.831

7.2.1 Набавна вредност продате робе

Набавна вредност продате робе у износу од 4.871 хиљада динара односи се на набавну вредност продате погребне опреме, свећа и цвећа у продавници „Капела“ у Врбасу. Планирани трошак набавне вредности робе износи 5.200 хиљада динара за 2012. годину.

7.2.2. Трошкови материјала

Трошкови материјала у 2012. години износе 153.483 хиљада динара и то:

- у хиљадама динара-

Назив	2012. година	2011. година
Трошкови материјала за израду	22.563	27.710
Трошкови осталог материјала (режијског)	4.995	3.710
Трошкови горива и енергије	125.925	103.985
Укупно:	153.483	135.405

Трошкови материјала за израду су у оквиру Програма пословања Предузећа за 2012. годину. Планирани трошкови материјала за 2012. годину износе 170.083 хиљаде динара.

Трошкови материјала за израду евидентирани у износу од 22.563 хиљада динара чини утрошен основни материјал и сировине (грађевински, водоматеријал, електроматеријал) у износу од 19.473 хиљада динара и утрошен ситан инвентар и остали помоћни материјал у износу од 3.090 хиљада динара. Планирани трошкови материјала за израду за 2012. годину према Програму пословања Предузећа износе 33.618 хиљада динара.

Трошкови осталог материјала (режијског) евидентирани су у износу од 4.995 хиљада динара и односе се на трошкове канцеларијског материјала у износу од 884 хиљада динара, трошкове мазива у износу од 797 хиљада динара, трошкове ситног инвентара у износу од 412 хиљада динара, трошкове ХТЗ опреме у износу од 1.243 хиљада динара, утрошене ауто-гуме у износу од 1.487 хиљада динара и утрошен остали потрошни материјал у износу од 172 хиљада динара. Планирани трошкови осталог материјала за 2012. годину према Програму пословања Предузећа износе 3.777 хиљада динара.

Трошкови горива и енергије евидентирани су у износу 125.925 хиљада динара и односе се на трошкове електричне енергије у износу од 22.845 хиљада динара, трошкове горива у износу од 18.583 хиљаде динара, трошкове грејања у износу од 106 хиљада динара, трошкове природног гаса у износу од 5.164 хиљаде динара, трошкови ауто-гаса у износу од 487 хиљада динара, трошкови мазута у износу од 78.740 хиљада динара.

Значајно повећање трошкова мазута у односу на 2011. годину (19.574 хиљада динара) је из разлога што је на основу Одлуке Општинског већа општине Врбас број 3-182/2011-III/02 од 20.12.2012. године Предузеће преузело послове грејања 16.890,11 м² станова грађана и пословног простора правних лица у делу Брбаса који је до тада вршила Установа за физичку културу Центар за физичку културу „Драго Јововић“ Врбас.

Планирани трошкови горива и енергије за 2012. годину према Програму пословања Предузећа износе 132.687 хиљада динара.

7.2.3. Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи

Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи за 2012. годину исказани су у укупном износу од 175.994 хиљада динара и приказани су следећом табелом:

-у хиљадама динара-

Назив	2012. година	2011. година
Трошкови зарада и накнада зарада (брuto)	139.510	123.958
Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	25.807	22.978
Трошкови накнада по уговору о делу	301	
Трошкови накнада по уговору о привременим и повременим пословима	36	121
Трошкови накнада физичким лицима по основу осталих уговора	-	170
Трошкови накнада члановима управног и надзорног одбора	565	566
Остали лични расходи и накнаде	9.775	4.614
Укупно:	175.994	152.407

Приликом обрачуна и исплате зарада, Предузеће је у обавези да примењује Закон о јавним предузећима и обављању делатности од општег интереса („Сл. гласник РС“, бр. 25/00...108/05, 119/12), Закон о раду („Сл.гласник РС“ бр. 24/05,61/05 и 54/09), Уредбу о начину и контроли обрачуна и исплате зарада у јавним предузећима ("Службени гласник РС", бр. 5/06), Колективни уговор, уговоре о раду и Програм пословања за 2012. годину.

Програмом пословања и изменама и допунама Програма предвиђен је за 2012. годину износ зарада, накнада зарада и осталих личних расхода у износу од 178.010 хиљада динара. Ови расходи су реализовани у износу од 175.994 хиљада динара, односно 98,87% од планираних, што указује на чињеницу да Предузеће није прекорачило исплаћену масу зарада у 2012. години у односу на масу зарада предвиђену Програмом пословања.

У току 2012. године, Предузеће је у складу са чланом 5. Уредбе о начину и контроли обрачуна и исплате зарада у јавним предузећима сачињавало извештаје о исплаћеним зарадама и другим примањима и образац ПП ОД – пореска пријава о обрачунатим и плаћеним доприносима за обавезно социјално осигурање зараде/накнаде и достављало на оверу надлежним министарствима. Обрасци ПП ОПЈ и ПП ОД су достављани Пореској управи.

Обрачун зарада, накнада зарада и осталих личних расхода и накнада запосленима у Предузећу, регулисан је Колективним уговором ЈКП Стандард који је закључен између представника Синдикалне организације ЈКП Стандард, Врбас, ЈКП Стандард, Врбас и Општине Врбас дана 29.11.2010. године.

Члановима 53. и 54. Колективног уговора утврђује се да запослени има право на одговарајућу зараду која се састоји од зараде за обављени рад, зараде по основу доприноса запосленог пословном успеху Предузећа и других примања по основу радног односа.

Зарада за обављени рад се састоји од основне зараде, дела зараде за радни учинак и увећане зараде. Основна зарада се одређује на основу услова утврђених Правилником о систематизацији послова за које је запослени закључио уговор о раду и времена проведеног на раду. Део зараде за радни учинак се одређује на основу квалитета и обима обављеног посла као и односа запосленог према радним обавезама. Уговором о раду, директор може утврдити основну зараду у већем износу од основне зараде која се утврђује на основу елемената из Колективног уговора.

Члановима 55., 56. и 57. Колективног уговора основна зарада се утврђује на основу цене рада за најједноставнији рад и коефицијента посла запосленог. Цена рада за најједноставнији рад утврђује се месечно, на бази Програмом планираног износа зарада за 2012. годину. Колективним уговором су утврђени коефицијенти за сва радна места у Предузећу. Коефицијенти се крећу у распону од 1,00 до 4,80 и систематизовани су у 9 група послова различите сложености. Колективним уговором су утврђени додатни коефицијенти за послове руковођења у распону од 0,10 до 0,60. За Директора Предузећа, у уговору о раду од 26.09.2012. године, утврђен је коефицијент 6,00 у складу са Колективним уговором и Решењем оснивача.

На основу чланова 68. и 69. Статута Предузећа, Директор је дана 26.02.2004. године донео Правилник о унутрашњој организацији Предузећа и систематизацији послова ЈКП Стандард, Врбас број 10-1190, којим је утврђена унутрашња организација Предузећа, радна места, врста и степен стручне спреме, радно искуство, потребан број извршилаца и групе сложености послова. Одлуком Директора од дана 31.08.2007. године утврђен је пречишћен текст Правилника о унутрашњој организацији Предузећа и систематизацији послова ЈКП Стандард, Врбас број 04-8274/1.

У периоду од 2007. до 2012. године извршене су бројне измене у погледу броја извршилаца, описа послова и услова које запослени треба да испуњава за рад на систематизованом радном месту доношењем Правилника о изменама и допунама Правилника о унутрашњој организацији Предузећа и систематизацији послова број 04-9362 од 03.10.2007. године, број 04-11073 од 20.11.2007. године, број 04-11566 од 04.12.2007. године, број 04-3188 од 11.04.2008. године, број 04-4589 од 04.06.2008. године, број 04-4985 од 19.06.2008. године, број 04-6133 од 01.08.2008. године, број 04-1498 од 09.03.2009. године, број 04-4686 од 23.07.2009. године, број 04-5591 од 13.08.2009. године, број 04-6613 од 21.09.2009. године, број 04-8534 од 05.11.2009. године, број 04-278 од 15.01.2010. године, број 04-888 од 08.02.2010. године, број 04-4825 од 24.06.2010. године, број 04-8082 од 27.10.2010. године, број 04-2229 од 14.01.2011. године, број 04-2229 од 14.01.2011. године, број 04-3168 од 28.04.2011. године, број 04-8834 од 02.11.2011. године, број 04-629 од 20.01.2012. године, број 04-1032 од 03.02.2012. године, број 04-2070 од 09.03.2012. године, број 04-3694 од 19.04.2012. године, број 04-10259 од 14.11.2012. године и број 04-11537 од 28.12.2012. године.

Имајући у виду измене и допуне основног Правилника, које због своје бројности не дају јасну слику (транспарентност) у погледу систематизованих радних места, Предузећу се даје:

Препорука 10:

Да Правилником о организацији и систематизацији радних на транспарентан начин уреди унутрашњу организацију ЈКП Стандард, Врбас, у места погледу појединачних послова и потребног броја извршилаца.

Правилником о унутрашњој организацији Предузећа и систематизацији послова предвиђено је 278 радних места, а током 2012. године просечан број запослених био је 250.

Зараде пословодства

Пословодство у Предузећу чини Директор. Коефицијент посла Директора одређен је Уговором о раду који је у име Предузећа потписао Председник Управног одбора. Коефицијент посла је предвиђен уговором о раду и износи 6,00. Нето зарада Директора у 2012. години износила је 888 хиљада динара.

Трошкови накнада по Уговорима о делу

Током 2012. године Предузеће је обрачунало трошкове накнада по основу Уговора о делу у бруто износу од 301 хиљаде динара, односно у нето износу од 200 хиљада динара. Трошкови су настали по основу уговора о делу, који је закључен са физичким лицем дана 24.08.2012. године и заведен под бројем 08-8355 дана 18.09.2012. године. Предмет Уговора је обављање послова високостручне и експертске помоћи запосленима и менаџменту у пословима припреме, примене и реализације послова на ревитализацији система даљинског грејања у периоду септембар-децембар 2012. године. **У току ревизије нису нам презентовани петнаестодневни извештаји, који су дефинисани као обавеза даваоца услуга и из којих се може закључити да су услуге обављене.**

Накнаде по Уговорима о привременим и повременим пословима

Трошкови накнада по Уговорима о привременим и повременим пословима у 2012. години износе 36 хиљада динара по основу фактуре издате од стране Омладинске задруге „Премијер“ Врбас, преко које је ангажовано лице за послове поделе рачуна.

Накнаде члановима управног и надзорног одбора

Трошкови накнада члановима Управног и Надзорног одбора у 2012. години износе 565 хиљада динара.

Исплате за ове намене извршене су у оквиру износа предвиђеног Програмом пословања Предузећа (3 хиљаде динара месечно за председника и чланове управног и председника и чланове надзорног одбора).

Остали лични расходи

Остали лични расходи и накнаде у 2012. години износе 9.775 хиљада динара и представљени су следећом табелом:

Назив	2012. година
Отпремнине за одлазак у пензију	1.325
Остале накнаде трошкова запосленима	3.768
Трошкови превоза на рад и са рада	3.664
Трошкови службеног пута - превоз	366
Трошкови за исхрану на терену	14
Трошкови службеног пута - смештај	27
Помоћ запосленима и породици	611
Укупно:	9.775

Отпремнине запосленима приликом одласка у пензију у 2012. години су исказане у износу од 1.325 хиљаде динара. Исплате отпремнина извршене су у складу са чланом 119. Закона о раду и чланом 79. Колективног уговора. Исплате су извршене за 16 запослених. **Програмом пословања за 2012. годину ови расходи нису предвиђени.**

Остале накнаде трошкова запосленима у 2012. години исказане су у износу од 3.768 хиљада динара и односе се на исплату регреса за коришћење годишњег одмора за период 2006.-2009. године. Решењем Основног суда Нови Сад, Судска јединица Врбас, посл. бр. П1-2037/10 од 10.11.2010. године је дат налог за исплату регреса са припадајућим порезом и доприносима и обрачунатом каматом, по пресудама у корист 23 запослена. Ови трошкови су измирени дотацијама Општине Врбас (Напомена 7.1.2). **Програмом пословања за 2012. годину ови расходи нису предвиђени.**

Накнаде трошкова превоза на рад и с рада запослених у 2012. години исказане су у износу 3.664 хиљада динара. Исплате накнада извршене су у складу са чланом 118. Закона о раду и члана 70. Колективног уговора, којим је предвиђена исплата у висини цене месечне превозне карте у јавном саобраћају. **Програмом пословања за 2012. годину ови расходи су предвиђени у износу од 3.574 хиљада динара.**

Накнаде трошкова превоза на службеном путу у 2012. години исказане су у износу 366 хиљада динара. Исплате накнада извршене су у складу са чланом 118. Закона о раду и члановима 72. и 74. Колективног уговора Предузећа. **Програмом пословања за 2012. годину ови расходи су предвиђени у износу од 360 хиљада динара.**

Накнаде трошкова смештаја на службеном путу у 2012. години исказане су у износу 27 хиљада динара. Исплате накнада извршене су у складу са чланом 118. Закона о раду и члана 74. Колективног уговора Предузећа. Програмом пословања за 2012. годину ови расходи су предвиђени у износу од 50 хиљада динара.

Накнаде трошкова исхране на терену у 2012. години исказане су у износу 17 хиљада динара. Исплате накнада извршене су у складу са чланом 118. Закона о раду и члана 77.

Колективног уговора Предузећа. Програмом пословања за 2012. годину ови расходи су предвиђени у износу од 25 хиљада динара.

Помоћ запосленима и породици у 2012. години исказана је у износу од 611 хиљада динара. Исплате накнада извршене су у складу са чланом 118. Закона о раду и чланова 79. и 81. Колективног уговора Предузећа. Програмом пословања за 2012. годину ови расходи су предвиђени у износу од 600 хиљада динара.

7.2.4. Трошкови амортизације

Трошкови амортизације у износу од 19.536 хиљада динара (19.726 хиљада динара у 2011. години) односе се на трошак амортизације грађевинских објеката у износу од 6.002 хиљаде динара и амортизацију опреме у износу од 13.534 хиљаде динара. Амортизација је обрачуната по пропорционалној методи, што је у складу са чланом 29. Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама. Програмом пословања за 2012. годину планирана је амортизација у укупном износу од 18.500 хиљада динара.

7.2.5. Остали пословни расходи

Остали пословни расходи исказани су у износу 35.003 хиљада динара и односе се на следеће расходе:

- у хиљадама динара-

Назив	2012. година	2011. година
Трошкови транспортних услуга	4.574	3.565
Трошкови услуга одржавања	6.000	5.171
Трошкови рекламе и пропаганде	582	452
Трошкови осталих услуга	2.190	2.223
Трошкови непроизводних услуга	4.673	4.353
Трошкови репрезентације	544	386
Трошкови премија осигурања	727	27
Трошкови платног промета	1.744	1.402
Трошкови чланарина	485	512
Трошкови пореза	10.637	4.856
Остали нематеријални трошкови	2.847	1.881
Укупно:	35.003	24.828

Трошкови транспортних услуга

Трошкови транспортних услуга на дан 31.12.2012. године представљени су следећом табелом:

- у хиљадама динара

Назив	2012. година
Трошкови осталих транспортних услуга	2.550
Трошкови ПТТ услуга-мобилни телефони	1.345
Трошкови ПТТ услуга-фиксни телефони	411
Трошкови ПТТ услуга-слање поште	268
Укупно:	4.574

Трошкови транспортних услуга су према Програму пословања Предузећа за 2012. годину планирани у износу од 4.450 хиљада динара, а реализовани су у износу од 4.574 хиљада динара.

Трошкови осталих транспортних услуга у износу од 2.550 хиљада динара највећим делом односе се на превоз мазута у износу од 2.026 хиљада динара. Превоз су извршили превозници Димо-транс доо, Бачко Добро Поље у износу од 1.069 хиљада динара, по основу Уговора заведеног под бројем 03-10465 од 20.12.2011. године и приватни аутопревозник из Уба, у износу од 1.481 хиљада динара, са којим је закључен Уговор који је заведен под бројем 08-9672 од 26.10.2012. године. Оба Уговора су закључена на основу спроведених поступака јавних набавки мале вредности у 2011. и 2012. години.

Трошкови мобилне телефоније исказани су у износу од 1.345 хиљада динара. Одлуком директора заведеном под бројем 08-4122 од 07.05.2012. године лимитирани су месечни трошкови службених мобилних телефона за 112 запослена у распону од 160 динара до 10 хиљада динара. За запослене који прекораче лимитиране трошкове коришћења мобилних телефона, терети се месечна зарада.

Трошкови услуга одржавања

Трошкови услуга одржавања на дан 31.12.2012. године износе 6.000 хиљада динара и односе се на:

- у хиљадама динара

Назив	2012. година
Трошкови услуга одржавања основних средстава	5.065
Трошкови услуга баждарења	530
Остали трошкови одржавања	405
Укупно:	6.000

Трошкови услуга одржавања основних средстава за 2012. годину исказани су у износу 5.065 хиљада динара и односе се на услуге сервисирања и ремонтовања транспортних средстава и грађевинских машина у износу од 1.847 хиљада, услуге одржавања јавних чесми у општини Врбас у износу од 1.302 хиљада динара, викловања и оправки фекалних пумпи у износу од 859 хиљада динара, механичко и хемијско чишћење котлова за даљинско грејање у износу од 610 хиљада динара, трошкове одржавања рачунара и

штампача у износу од 322 хиљада динара и трошкова сервисирања дубинских пумпи у износу од 125 хиљада динара.

Трошкови услуга баждарења у износу 530 хиљада динара су извршене по Уговору заведеним под бројем 08-1871 од 02.03.2012. године, који је закључен са Инса ад, Земун. Предмет уговора је испорука механизма и пратећих делова водомера.

Остали трошкови одржавања у износу од 405 хиљада динара односе се на вулканизерске услуге које су извршене од стране предузећа Pneutech доо, Врбас, Дедикс сзр, Врбас и Паја-вулканизер сзр, Врбас.

Трошкови одржавања основних средства остварени су у износу од 6.000 хиљада динара и за 20% су виши у односу на планиране Програмом пословања за 2012. годину где је предвиђено да ови трошкови износе 5.000 хиљада динара.

Трошкови рекламе и пропаганде

Трошкови рекламе и пропаганде у 2012. години исказани су у износу од 582 хиљаде динара. Ревизијом наведених трошкова утврђено је да се исти у највећој мери односе на трошкове услуга закупа медијског простора за разна обавештења у програму ТВ Бачка, Радио Врбас у износу од 356 хиљада динара. Услуге су извршене на основу Уговора заведеног под бројем 08-849 од 15.01.2012. године, закљученим са предузећем ЈП за информисање Врбас из Врбаса.

Поред наведених, трошкови рекламе и пропаганде обухватају и трошкове услуга израде рекламног новогодишњег материјала у износу од 63 хиљаде динара на основу рачуна број 416-2012 од 24.12.2012. године, издатог од Пословног удружења „Топлане Србије“, Ужице и трошкове рекламирања путем рекламног паноа постављеног у објектима и теренима Центра за физичку културу Драго Јововић, Врбас у износу од 60 хиљада динара по Уговору заведеном под бројем 08-10303 од 13.12.2011. године који је закључен са Установом за физичку културу Центра за физичку културу Драго Јововић, Врбас.

Програмом пословања Предузећа за 2012. годину, ови трошкови су предвиђени у износу од 440 хиљада динара.

Трошкови осталих услуга

Трошкови осталих услуга у 2012. години исказани су у износу од 2.190 хиљада динара и обухватају трошкове сервисирања радних машина у износу од 204 хиљаде динара, трошкове орезивања и крчења дрвећа у износу 182 хиљаде динара, израду и монтажу светлећих реклама у износу од 304 хиљаде динара, каменорезачке услуге у износу од 217 хиљада динара, трошкове обележавања хоризонталне саобраћајне сигнализације у износу од 688 хиљада динара, трошкове одржавања софтвера у износу од 380 хиљада динара и трошкове осталих услуга у износу од 215 хиљада динара.

Трошкови обележавања хоризонталне саобраћајне сигнализације у износу од 688 хиљада динара су трошкови настали по основу Уговора број 07-7738 од 30.08.2012. године закљученим са Сигнал доо, Сомбор.

Трошкови одржавања софтвера у износу од 380 хиљада динара се највећим делом односе на трошкове у износу од 330 хиљада динара који су настали по основу Уговора о

одржавању информационог система у ЈКП Стандарду број 04-2496/2008 од 30.08.2008. године закљученим са Агенцијом КЛД инжењеринг, Врбас.

Трошкови непроизводних услуга

Трошкови непроизводних услуга у износу од 4.673 хиљада динара се односе на следеће:

Назив	2012. година
Трошкови здравствених услуга	456
Трошкови адвокатских услуга	1.284
Трошкови стручног образовања и усавршавања	174
Трошкови услуга ревизије финансијских извештаја	243
Трошкови анализе воде	2.038
Остале непроизводне услуге	478
Укупно:	4.673

Програмом пословања Предузећа за 2012. годину трошкови непроизводних услуга предвиђени су у износу од 4.500 хиљада динара.

Трошкови здравствених услуга евидентирани су у износу од 456 хиљада динара и односе се на периодичне лекарске прегледе запослених на радним местима са повећаним ризиком. Наведене услуге пружене су на основу Уговора број 669 од 14.12.2010. године закљученим са Домом здравља Вељко Влаховић, Врбас. Услуге су пружене у складу са Колективним уговором о безбедности и здрављу на раду запослених у ЈКП Стандард, Врбас који су дана 25.12.2012. године закључили Послодавац и Организација Савеза Самосталног Синдиката ЈКП Стандард.

Трошкови адвокатских услуга у износу од 1.284 хиљада у 2012. години се у највећој мери односе на пружање правних услуга адвоката у износу од 400 хиљаде динара са којим је закључен Уговор о пружању адвокатских услуга заведен под бројем 08-9164 од 01.11.2011. године и Анекс од 31.10.2012. године. Уговор је закључен без спровођења поступка јавних набавки мале вредности. Правне услуге у износу од 639 хиљада динара обухватају услуге судског извршитеља.

Трошкови стручног образовања и усавршавања у износу од 174 хиљаде динара обухватају трошкове посете запослених стручним сајмовима и саветовањима.

Трошкови услуга ревизије исказани у износу од 243 хиљада динара односе се на услуге ревизије финансијских извештаја на основу Уговора о обављању ревизије од 20.10.2011. године закљученим са предузећем Диј-аудит доо, Београд.

Трошкови анализе воде у износу од 2.038 хиљада динара се односе на услуге утврђивања здравствене исправности воде за пиће по основу Уговора број 01-994/6 од 31.05.2010. године закљученим са Институтом за јавно здравље Војводине, Нови Сад.

Остале непроизводне услуге исказане су у износу од 478 хиљада динара и односе на уградњу рачунарских компоненти у износу од 79 хиљада динара по Фактури број 054 од

23.02.2012. године од добављача Ел-ко доо, Врбас, услуге испитивања и контроле система за дојаву пожара у износу од 42 хиљада динара по Фактури број 138/12 од 04.06.2012. године од Мушикић пр, Врбас, услуге постављања кабловске инсталације за аутоматску дојаву пожара у износу од 44 хиљада динара по Фактури број 099/12 од 02.06.2012. године од Паналарм сзр, Нови Сад, услуге пуњења тонер касета у износу од 65 хиљада динара по основу више фактура од Continental group доо, Врбас. Поред ових услуга, на овом рачуну су евидентиране и услуге штампања logo-а Предузећа на радним униформама, услуге циклонизације и дератизације, консултантске услуге, уградња и баждарење тахографа и друге непроизводне услуге.

Трошкови репрезентације

Трошкове репрезентације чине:

-у хиљадама динара-	
Назив	2012. година
Трошкови угоститељских услуга	344
Трошкови робе употребљене за репрезентацију	200
Укупно:	544

Програмом пословања Предузећа за 2012. годину трошкови репрезентације предвиђени су у износу од 350 хиљада динара.

Трошкови угоститељских услуга су исказани у износу од 344 хиљада динара и у највећој мери се односе на трошкове у износу од 307 хиљада динара по Рачуну број 158 од 07.02.2012. године издатог од Центра за физичку културу Драго Јововић, Врбас. Поводом јубилеја – 45 година постојања Предузећа, организован је свечани ручак за запослене у Центру за физичку културу, Врбас.

Трошкови премија осигурања

Трошкови осигурања се односе на:

-у хиљадама динара-	
Назив	2012. година
Трошкови осигурања имовине	313
Трошкови осигурања лица	215
Трошкови каско осигурања	581
Трошкови аутоодговорности	55
Отпис дела премије осигурања по основу редовног измирења обавеза	(437)
Укупно:	727

Трошкови премија осигурања исказани су у износу од 727 хиљада динара и у оквиру су износа предвиђеног Програмом пословања Предузећа за 2012. годину. Планирани трошкови премија осигурања за 2012. годину према Програму пословања Предузећа износе 2.500 хиљада динара.

Предузеће је ради осигурања имовине, лица и моторних возила закључило Уговор број 07-7499 од 20.08.2012. године са осигуравајућим друштвом ДДОР Нови Сад а.д.о, Нови Сад, филијала Врбас.

Као услов за добијање кредита од Ерсте банке ад, Нови Сад, Предузеће је ради осигурања имовине – пословне зграде у Врбасу, улица Саве Ковачевића 87 закључило Уговор број 40853761/2 од 04.06.2012. године са осигуравајућим друштвом Wiener Staditsche осигурање а.д.о., Београд. Трошак премије осигурања по овом основу је 28 хиљада динара за 2012. годину.

Трошкови платног промета

Трошкове платног промета чине:

-у хиљадама динара-

Назив	2012. година
Трошкови платног промета	641
Трошкови банкарских услуга	511
Остали трошкови – провизија пошти	592
Укупно:	1.744

Остали трошкови у износу од 592 хиљаде динара се односе на провизију пошти за уплату по рачунима које плаћају грађани, на које грађани не плаћају провизију, већ ЈКП. Пошта обрачунава на примљени износ од грађана провизију и сваког дана пазар – уплате грађана умањене за провизију уплаћује на рачун ЈКП који се води код Интеса банке ад, Београд.

Програмом пословања Предузећа за 2012. годину трошкови платног промета предвиђени су у износу од 1.600 хиљада динара.

Трошкови чланарина

Трошкови чланарина исказани су у износу од 485 хиљаде динара и у оквиру су износа предвиђеног Програмом пословања Предузећа за 2012. годину. Планирани трошкови чланарина за 2012. годину према Програму пословања Предузећа износе 500 хиљада динара.

У оквиру наведених трошкова евидентирани су трошкови чланарина Регионалној привредној комори Нови Сад, Пословном удружењу Војвођанске топлане, Пословном удружењу Топлане Србије и Пословном удружењу комуналних предузећа Комдел.

Трошкови пореза

Трошкови пореза се односе на:

-у хиљадама динара-

Назив	2012. година
Порез на имовину	728
Накнада за коришћење грађевинског земљишта	3
Накнада за коришћење водних објеката и система за одвођење отпадних вода	8.691
Накнада за коришћење вода	715
Остали порези који терете трошкове	500
Укупно:	10.637

Програмом пословања Предузећа за 2012. годину трошкови пореза предвиђени су у износу од 8.500 хиљада динара.

Трошкови пореза на имовину у износу од 728 хиљада динара односе се на годишњи порез на имовину на непокретности – грађевинске објекте и земљиште, а на основу Решења Управе јавних прихода општине Врбас за 2012. годину број 436-I-87/2012 од 09.05.2012. године.

Накнада за коришћење водних објеката и система за одвођење отпадних вода у износу од 8.691 хиљада динара су накнаде које су евидентирани по Решењу број 4-35/00023-12 од 27.02.2012. године издатог од стране ЈВП „Воде Војводине“, Нови Сад за 2012. годину.

Накнада за коришћење вода у износу од 715 хиљада динара обухватају накнаде за коришћење вода у 2012. години у износу од 504 хиљада динара и накнаде за испуштену воду у износу од 211 хиљада динара по решењима издатим од Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство, Нови Сад.

Остали порези који терете трошкове у износу од 500 хиљада динара се односе на отпис ПДВ у фактурама купаца – физичких лица за трошкове грејања, воде, канализације и изношења смећа за месец јануар 2012. године. На основу сагласности Општинског већа општине Врбас број 06.3-181/2011-III/02 од 20.12.2011. године и сагласности број 06.3-40/2012-III/02 од 01.03.2012. године извршен је директан отпис потраживања од купаца-физичких лица у износу од 6.379 хиљада динара, од чега је ПДВ у фактурама за јануар 500 хиљада динара.

Остали нематеријални трошкови

Остале нематеријалне трошкове чине:

-у хиљадама динара-	
Назив	2012. година
Трошкови судских и административних такси	890
Трошкови еколошких такси	41
Судски трошкови	957
Трошкови огласа	125
Трошкови претплате на стручне часописе	143
Трошкови регистрације возила	179
Остали нематеријални трошкови	512
Укупно:	2.847

Трошкови еколошких такси у износу од 41 хиљада динара се односе на таксе које се плаћају при набавци мазута, при уласку камиона у Рафинерију нафте Панчево и Фабрику мазива у Крушевцу.

Трошкови огласа евидентирани су у износу од 125 хиљада динара и односе се на услуге објављивања огласа – тендера, а на основу испостављених фактура од ЈП “Службени гласник“, Београд.

Остали нематеријални трошкови у износу од 512 хиљада динара у највећем делу обухватају трошкове у износу од 294 хиљаде динара који се односе на трошкове текућег и инвестиционог одржавања котларнице у Установи Центра за физичку културу Драго Јововић, Врбас (у даљем тексту ЦФК). Споразумом са ЦФК од 30.12.2011. године, на који је сагласност дало Општинско веће Закључком број 06.3-182/2011-III/02 од 20.12.2011. године, ЈКП Стандард обавља послове грејања без преузимања котларнице и других инсталација потребних за обављање делатности грејања, док ЦФК и даље обавља послове текућег и инвестиционог одржавања грејних објеката (котларница, подстаница) и за те услуге испоставља фактуру. Остатак осталих нематеријалних трошкова се односи на трошкове судских и регистарских такси, трошкове донација за социјално угрожене категорије становништва и нематеријалне трошкове за сопствене потребе.

7.3. Финансијски приходи

Финансијски приходи исказани у износу од 3.559 хиљада динара односе се на:

- у хиљадама динара-		
Назив	2012. година	2011. година
Приходи од камата	321	615
Позитивне курсне разлике	491	191
Остали финансијски приходи	2.747	-
Укупно:	3.559	806

Приходи од камата у износу од 321 хиљаду динара односе се на камате за неблаговремено наплаћене услуге зарачунате правним и физичким лицима.

Позитивне курсне разлике у износу од 491 хиљаду динара односе се на обрачунату уговорену валутну клаузулу. У оквиру овог износа, 466 хиљада динара се односи на валутну клаузулу из 2010. године која је погрешно књижена на рачуну прихода по основу ефеката валутне клаузуле, уместо на рачуну прихода по основу исправке материјално безначајних грешака из ранијих година.

Остали финансијски приходи се односе на приходе које је остварила зимска служба за услуге одржавања путева у износу од 2.526 хиљада, а који су погрешно књижени на рачуну финансијских прихода, уместо на приходе од услуга и приходе у износу од 221 хиљаду динара по основу претплата од купаца физичких лица за регистрацију водомера, израде техничке сагласности, пројектне документације и др.

7.4. Финансијски расходи

Финансијски расходи у укупном износу од 17.937 хиљада динара састоје се од следећих врста расхода:

- у хиљадама динара-

Назив	2012. година	2011. година
Расходи камата	16.415	17.084
Негативне курсне разлике	-	740
Расходи по основу ефеката валутне клаузуле	1.522	6.935
Укупно:	17.937	24.759

Финансијски расходи су реализовани у оквиру расхода планираних Програмом пословања, који су предвиђени у износу од 22.350 хиљада динара.

Расходи камата у износу од 16.415 хиљада динара обухватају расходе камата по основу неблаговременог измиривања обавеза према добављачима у износу од 8.539 хиљада динара, расходе камата према банкама у износу од 6.840 хиљада динара и расходе камата у судским споровима у износу од 1.036 хиљада динара.

Расходи по основу ефеката валутне клаузуле у износу од 1.522 хиљада динара обухватају расходе настале по основу свођења обавеза по кредитима на средњи курс на 31.12.2012. године у износу од 1.031 хиљада динара и обавеза према добављачима у износу од 491 хиљада динара које су везане за валутну клаузулу.

7.5. Остали приходи

Остали приходи исказани у износу од 20.918 хиљада динара односе се на:

- у хиљадама динара-

Назив	2012. година	2011. година
Приходи од смањења обавеза	20.980	6.584
Остали непоменути приходи	1.938	16.929
Приходи из ранијих година	2.105	-
Укупно:	25.023	26.659

Приходи од смањења обавеза исказани у износу од 20.980 хиљада динара односе се на оприходоване следеће обавезе:

- обавезе за укалкулисане порезе и доприносе на зараде запослених из 2009. и 2010. године у износу од 8.962 хиљаде динара, а на основу усаглашеног стања са Пореском управом и Одлуке Управног одбора бр. 04-1363/2 од 27.02.2013. године,

- обавеза по основу укалкулисаног регреса за годишњи одмор из 2009. године у износу од 11.964 хиљада динара, а на основу одлуке Управног одбора број 04-1363/3 од 27.02.2013. године. Као разлог укидања обавезе за регрес наводи се члан 196. Закона о раду по којем је обавеза застарела и

- износ од 54 хиљаде динара се односи на приходе по основу отписа обавезе за чланарину у Пословном удружењу комуналних предузећа Комдел, Београд.

Остали непоменути приходи у износу од 1.938 хиљада динара у највећем делу се односе на прекорачења лимита тршкова мобилних телефона, који су обустављени из зарада запослених у износу од 916 хиљада динара и приходи од субвенције из буџета Скупштине општине Врбас за куповину возила „смећара“ у износу од 603 хиљаде динара.

Приходи из раних година се односе на исправку погрешно обрачунате валутне клаузуле по основу дугорочног кредита добијених од Нуро-Alpe-Adria банке ад, Београд из 2011. године.

7.6. Остали расходи

Остали расходи исказани у износу од 20.264 хиљада динара односе се на:

- у хиљадама динара-

Назив	2012. година	2011. година
Расходи по основу ефеката уговорене заштите од ризика	5.727	
Расходи по основу директних отписа потраживања	8.015	
Расходи за накнаду штете	2.155	1.507
Расходи по основу спорова	244	
Обезвређење некретнина, постројења и опреме	32	
Обезвређење залиха материјала и робе	246	
Обезвређење потраживања и краткорочних финансијских пласмана	2.570	1.099
Расходи по основу исправке грешака из ранијих година	1.275	
Укупно:	20.264	2.606

Расходи по основу ефеката уговорене заштите од ризика у износу од 5.727 хиљада динара се односи на негативну корекцију цена настале по основу Уговора бр. 338-25 за набављени мазут од Републичке дирекције за робне резерве.

Расходи по основу директног отписа потраживања у износу од 8.015 хиљада динара се односе на отпис следећих потраживања:

- од купаца - физичких лица у износу од 6.379 хиљада, а на основу сагласности Општинског већа општине Врбас број 06.3-181/2011-III/02 од 20.12.2011. године и сагласност број 06.3-40/2012-III/02 од 01.03.2012. године и
- од купаца у износу од 1.636 хиљада динара по окончању судских спорова.

Расходи за накнаду штете у износу од 2.155 хиљада динара се односе на накнаду штете учињене трећим лицима у обављању делатности Предузећа, а по захтеву оштећених страна.

Расходи по основу обезвређења залиха у износу од 246 хиљада динара односи се на отпис алата и инвентара у износу од 218 хиљада динара и залиха материјала у износу од 28 хиљада динара, по Одлуци Управног одбора број 1363/1 од 27.02.2013.године.

Расходи по основу обезвређења потраживања од купаца у 2012. години износе 2.570 хиљада динара. Правилником о рачуноводству предвиђено је да се исправка потраживања (индиректан отпис) врши на основу процене руководства о извесности наплате сваког појединачног потраживања. У поступку ревизије није документовано да ли је и на који начин руководство Предузећа процењивало исправљена потраживања.

Расходи по основу исправке грешака из гранијих година у износу од 1.275 хиљада динара се односе на накнаде за коришћење водних објеката и система за одвођење вода у износу од 1.266 хиљада динара и накнаде за коришћење вода у износу од 9 хиљада динара који су настали у 2011. години.

Програмом пословања за 2012. годину остали расходи су планирани у износу од 16.679 хиљада динара.

7.7. Порески расход периода

Главне компоненте пореза на добитак за 2012. и 2011. годину су следеће:

- у хиљадама динара-

Назив	2012. година	2011. година
Порески расход периода	294	184
Одложени порески расходи периода		
Одложени порески приходи периода		
Укупно:	294	184

Усаглашавање рачуноводственог добитка пре опорезивања и текућег пореза према пореском билансу је следеће:

-у хиљадама динара-

	2012. година	2011. година
Добитак пословне године	2.646	1.661
Рачуноводствена амортизација	19.536	19.725
Амортизација у пореске сврхе	(14.194)	(15.490)
Опорезива добит	7.988	5.896
Губитак		
Износ губитка из пореског биланса из претходних година до висине опорезиве добити	(7.988)	(5.896)
Пореска основица	-	-

Порески расход периода у износу од 294 хиљаде динара исказан за 2012. годину чини 10% добитка пре опорезивања, утврђеног у билансу успеха Предузећа.

Ревизијом је утврђено да Предузеће, по Пореском билансу обвезника пореза на добит правних лица (у даљњем тексту Порески биланс) нема исказан износ на позицији пореске основице, јер је утврђену опорезиву добит, по Пореском билансу, у целини смањило износом губитка из пореског биланса претходних година.

Такође је установљено да Предузеће у Пореском билансу није правилно извршило усклађивање расхода, односно није исказало расходе који се не признају у Пореском билансу као што су: камате због неблагоприятно плаћених пореза, доприноса и других јавних дажбина у износу од 618 хиљада динара, трошкове порескопрекршајног и других поступака које се воде пред надлежним органима у износу од 745 хиљада динара и новчане казне, уговорне казне и пенале у износу од 154 хиљаде динара, што није у складу са Правилником о садржају пореског биланса и другим питањима значајним за начин утврђивања пореза на добит правних лица („Сл. гласник РС“ број 99/10, 8/11, 13/2012).

8. ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ

Предузеће је за 2012. годину саставило Извештај о токовима готовине у складу са МРС 7 – Извештај о токовима готовине.

9. ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ

Предузеће је саставило извештај о променама на капиталу у складу са пословним променама на капиталу које су се догодиле током 2011. и 2012 године.

Током 2011. године дошло је до значајних промена на позицијама основног капитала и губитка.

Основни капитал

Промене на основном капиталу у 2011 години биле су следеће:

	-у хиљадама динара-	
	2012. година	2011. година
Стање на почетку године.	71.592	224.517
Исправка грешке од материјалног значаја		(117.346)
Кориговано почетно стање		107.171
Укупна смањења у 2011. години		(35.579)
Стање на крају године	71.592	71.592

Вредност основног капитала Предузећа у 2011. години смањена је за износ 152.925 хиљада динара (117.346+35.579).

Предузеће је донације и државна давања у својим пословним књигама евидентирало као повећање основног капитала уместо на одложеним приходима и примљеним донацијама (рачун 495), како захтева МРС-20 Рачуноводствено обухватање државних давања и обелодањивање државне помоћи.

Смањење у износу од 117.118 хиљада динара се односи на вредност преузетих објеката фекалне канализације у насељима Виногради и Мађаршор у Врбасу у износу од 73.865 хиљада динара по Уговору заведеним под бројем 111 од 24.01.2008. године и улицама М.Чобанског, П.Драпшина, Ж.Папића, Његошевој, С.Јовгена и С. Марковића у Врбасу у износу од 43.253 хиљада динара по Уговору заведеним под бројем 110 од 24.01.2008. године. Ови објекти су преузети од ЈП Дирекција за изградњу, Врбас.

Остали износ од 35.579 хиљада динара се односи на садашњу вредност објеката и опреме која је евидентирана на рачуну основног капитала, а не на рачуну Одложени приходи и примљене донације, а који је изграђен у организацији Предузећа из субвенција.

За део наведеног износа од 29.895 хиљада динара извршено је покриће губитка из ранијих година, а за износ од 5.684 хиљаде динара извршено је повећање одложених прихода и примљених донација (рачун 495).

Губитак

-у хиљадама динара-

	2012. година	2011. година
Стање на почетку године	49.455	128.016
Исправка грешке од материјалног значаја- повећање		
-директан отпис потраживања из ранијих година		698
-смањење више исказаних инвестиционих некретнина		104
-више исказана готовина – неевидентирани трошкови обраде кредита		300
Исправка грешке од материјалног значаја- смањење		
-више обрачуната амортизација грађевинских објеката ранијих година		(585)
-погрешно књижена ревалоризација друштвених станова		(940)
-више исказани трошкови ситног инвентара		(1.309)
-погрешно књижене примљене условљене донације		(46.934)
Кориговано почетно стање		79.350
Нето губитак периода		(29.895)
Стање на крају године:	49.455	49.455

Управни одбор је 28.02.2012. године донео Одлуку број 04-1688/1-б којом се налаже покриће исказаног губитка из ранијих година у износу од 29.895 хиљада динара. У овој Одлуци је наведено да се покриће губитка изврши на терет основног капитала по основу примљених донација у периоду до 01.01.2004. године (пре почетка примене Међународних рачуноводствених стандарда – МРС).

Према захтеву МРС-20 Рачуноводствено обухватање државних давања и обелодањивање државне помоћи, некретнине постројења и опрема изграђена средствима државне помоћи и из донација евидентирају се на рачуну одложених прихода и примљених донација (рачун 495). Смањење рачуна одложених прихода и примљених донација врши се у висини обрачунате амортизације некретнина постројења и опреме, прибављених средствима државне помоћи и из донација, уз истовремено повећање прихода од премија, субвенција, дотација донација и сл. (рачун 641) за исти износ.

У пословним књигама Предузећа, некретнина постројења и опреме, прибављених средствима државне помоћи и из донација су погрешно евидентирана, повећањем основног капитала, уместо на одложене приходе и примљене донације (рачун 495).

Предузеће је у 2011. годину извршило смањење губитка у износу од 29.895 хиљада динара као исправку материјално значајне грешке (по савету ревизора) на терет одложених прихода и примљених донација (рачун 495), а не смањењем основног капитала, како је у Одлуци наведено. Наведени износ чини вредност укупно обрачунате амортизације средстава изграђених из средстава државне помоћи и из донација, за који износ је требало у ранијим годинама исказати приходе од премија, субвенција, дотација донација и сл, па

би губитак у ранијим годинама био мањи за извршену исправку материјално значајне грешке.

10. СУДСКИ СПОРОВИ

У поступку ревизије представљен је преглед судских спорова у којима се Предузеће јавља у својству тужиоца и у својству туженика.

На дан 31.12.2012. године против Предузећа води се више разних спорова:

- за неисплаћени регрес радницима из периода 2006.-2009. године у износу од 6.235 хиљада динара;
- накнаду штете за повреде на раду у износу од 2.159 хиљада динара;
- накнаду штете грађанима за оштећење имовине и телесне повреде у износу од 3.201 хиљаду динара.

Такође, Предузеће води спорове за наплату потраживања и накнаду штете против својих дужника у износу од 1.459 хиљада динара.

11. ПРЕПОРУКЕ

1. У складу са Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле у јавном сектору („Службени гласник РС“ бр. 99/2011) да успостави адекватан систем финансијског управљања и контроле, с акцентом на следећим мерама:

- Усвајање стратегије управљања ризиком (у циљу идентификовања, процене и контроле над потенцијалним догађајима и ситуацијама које могу имати супротан ефекат на остварење циљева корисника јавних средстава и са задатком да пружи разумно уверавање да ће циљеви бити остварени)

- Усвајање писаних политика и процедура за управљање ризиком и контролу њихове примене, са циљем да се ризици ограниче на прихватљив ниво, а нарочито да усвоји : 1) процедуре за ауторизацију и одобравање; 2) поделу дужности како би се онемогућило једном лицу да у исто време буде одговорно за ауторизацију, извршење, књижење и контролу; 3) правила за приступ средствима и информацијама; 4) извештавање и преглед активности - процену ефикасности и ефикасности трансакција; 5) надгледање процедура;

2. Да успостави интерну ревизију у складу са Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору („Службени гласник РС“ бр. 99/2011).

3. Да у својим пословним књигама успостави аналитичку евиденцију земљишта и да утврди његову појединачну вредност.

4. Да утврди вредност изграђеног објекта (Колектор „Кула - Врбас“) и у својим пословним књигама изврши потребна књижења.

5. Да покрене поступак поврата позајмљених новчаних средстава од запослених, а за невраћене позајмице обрачуна припадајуће порезе и доприносе на остала примања из радног односа.
6. Да изврши процену активних временских разграничења у складу са стварно насталим пословним догађајем и у пословним књигама спроведе одговарајућа књижења.
7. Да изврши регистрацију основног капитала, који је исказан у пословним књигама Предузећа, код Агенције за привредне регистре.
8. Да изврши процену могућих расхода по основу отпремнина и по том основу изврше резервисања за накнаде запосленима.
9. Да у својим пословним књигама изврши књижење у складу са насталим пословним догађајем, односно да смањи одложене приходе и примљене донације за износ искоришћеног пореза на додату вредност и повећа остале пословне приходе (приходе по основу донација), односно добит јавног предузећа, за исти износ.
10. Да Правилником о организацији и систематизацији радних места на транспарентан начин уреди унутрашњу организацију ЈКП Стандард, Врбас, у погледу појединачних послова и потребног броја извршилаца.